

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2026 m. vasario 27 d.
(OR. en)

11787/24
ADD 1

Tarpinstitucinės bylos:
2024/0101 (NLE)
2024/0102 (NLE)

AELE 72
AND 13
SM 13
MI 659

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Susitarimas, kuriuo steigiama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Andoros Kunigaikštystės ir San Marino Respublikos, kiekvienos kaip atskiros Šalies, asociacija

ANDOROS PROTOKOLAS

I DALIS

ES IR ANDOROS BENDRADARBIAVIMAS

1 STRAIPSNIS

Europos bendrijos ir Andoros Kunigaikštystės bendradarbiavimo susitarimo
pakeitimas ir jo perėmimas

Šis Susitarimas pakeičia 2004 m. lapkričio 15 d. Briuselyje priimtą Europos bendrijos ir Andoros Kunigaikštystės bendradarbiavimo susitarimą¹ ir yra taikomas po jo.

¹ ES OL L 135, 2005 5 28, p. 14.

2 STRAIPSNIS

Specialiosios nuostatos dėl bendradarbiavimo

1. ES ir Andora bendradarbiauja pagal Bendrojo susitarimo 64 straipsnį, atsižvelgdamos į Andoros dalyvavimo ES programose, visų pirma esamose Pirėnų regiono teritorinio bendradarbiavimo programose ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo struktūrose, patirtį.
2. Šiuo tikslu ES ir Andora susitaria intensyvinti savo regioninį bendradarbiavimą laikydamosi ES tarpvalstybinio, tarptautinio ir tarpregioninio bendradarbiavimo politikos ir išnagrinės koordinuotus veiksmus pasienio regionams aplink Andorą vystyti, siekdamos Pirėnų regione skatinti politiką, panašią į vykdomą Alpių regione. Kartu ES ir Andora susitaria plėtoti savo bendradarbiavimą kalnuotoms vietovėms skirtos politikos srityje, laikydamosi ES politikos, kad užtikrintų nuolatinį ir tvarų žemės ūkio paskirties žemės naudojimą, ekonominę plėtrą ir gamtinės aplinkos išsaugojimą.

II DALIS

LAISVAS PREKIŲ JUDEJIMAS

1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

3 STRAIPSNIS

Principai

Laisvas prekių judėjimas tarp ES ir Andoros grindžiamas muitų sąjunga ir tuo, kad Andora priima ES teisės aktus laisvo prekių judėjimo srityje.

4 STRAIPSNIS

ES ir Andoros muitų sąjunga

Šiuo Susitarimu sukuriama ES ir Andoros muitų sąjunga (toliau – ES ir Andoros muitų sąjunga), kuria, jei šiame Protokole nenumatyta kitaip, pakeičiama 1990 m. birželio 28 d. Liuksemburge priimtu Europos ekonominės bendrijos ir Andoros Kunigaikštystės susitarimu pasikeičiant laiškais¹ sukurta muitų sąjunga bei perimamos su ja susijusios funkcijos.

¹ ES OL L 374, 1990 12 31, p. 16.

5 STRAIPSNIS

ES ir Andoros muitų sąjungos aprėptis

1. Nedarant poveikio šios dalies 2 skyriaus 10 straipsnyje išdėstytų specialiųjų nuostatų taikymui, į ES ir Andoros muitų sąjungos aprėptį patenka visos prekės.
2. ES ir Andoros muitų sąjunga apima ES muitų teritoriją, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013¹ (Sąjungos muitinės kodeksas) 4 straipsnyje (toliau – ES muitų teritorija), ir Andoros teritoriją.
3. Į ES ir Andoros muitų sąjungos aprėptį patenka:
 - a) ES muitų teritorijoje arba Andoroje pagamintos prekės, įskaitant prekes, visiškai arba iš dalies gautas iš produktų, įvežtų iš trečiųjų šalių ir išleistų į laisvą apyvartą ES muitų teritorijoje arba Andoroje, ir
 - b) iš trečiųjų šalių įvežtos prekės, išleistos į laisvą apyvartą ES muitų teritorijoje arba Andoroje.
4. Iš trečiųjų šalių įvežti produktai laikomi išleistais į laisvą apyvartą ES muitų teritorijoje arba Andoroje, jeigu atlikti atitinkami importo formalumai, sumokėti visi mokėtini muitai ar jiems lygiavėrcio poveikio privalomieji mokėjimai ir jeigu nebuvo kompensuoti jokie už tuos produktus iš trečiųjų šalių sumokėti muitai ar mokėjimai arba jų dalis.

¹ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (ES OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

5. Į ES ir Andoros muitų sąjungos aprėptį patenka ir ES muitų teritorijoje arba Andoroje gautos prekės, kurioms gaminti panaudoti iš trečiųjų šalių įvežti produktai, neišleisti į laisvą apyvartą nei ES muitų teritorijoje, nei Andoroje. Tačiau nuostatos dėl ES ir Andoros muitų sąjungos tokioms prekėms taikomos tik tuo atveju, jei eksportuojanti Asocijuotoji Šalis toms prekėms gaminti naudojamiems trečiųjų šalių produktams taiko ES muitus.

6 STRAIPSNIS

Bendros prekybos politikos įgyvendinimo priemonės

1. Nukrypstant nuo Bendrojo susitarimo 81 straipsnio, Andora tiesiogiai taiko Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2658/87¹ nustatytas priemones, kurias ES taiko į ES muitų teritoriją importuojamoms arba iš jos eksportuojamoms prekėms, išskyrus tarifines kvotas.
2. Tokia apimtimi, kokia tie įsipareigojimai susiję su ES ir trečiųjų šalių tarpusavio prekyba prekėmis, Andora tiesiogiai vykdo visus įsipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, sudarytus su:
 - a) ES,
 - b) ES valstybėmis narėmis, veikiančiomis ES vardu, arba
 - c) ES valstybėmis narėmis ir ES, veikiančiomis kartu.

¹ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (EB OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

3. Nedarant poveikio šio straipsnio 1 dalies taikymui, Jungtinis komitetas gali priimti sprendimus atnaujinti XXV priedo I dalį.
4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės apima priemones, kurių imamasi ES taikant XXIV priedo 2 skyriuje ir XXV priedo I dalyje nurodytus ES teisės aktus.
5. XXV priedo II dalyje išvardytus ES teisės aktus Andora įgyvendina savo teisinėje sistemoje.
6. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos nedarant poveikio specialiųjų Asocijuotosios Valstybės protokolo I ir II prieduose išdėstytų nuostatų ar taisyklių taikymui.

7 STRAIPSNIS

Muitinių bendradarbiavimo pakomitetis

1. Nukrypstant nuo Bendrojo susitarimo 76 straipsnio 8 dalies pirmo sakinio, įsteigiamas Muitinių bendradarbiavimo pakomitetis. Muitinių bendradarbiavimo pakomitečio taikytiną metodiką, jo sudėtį ir veiklą savo darbo tvarkos taisyklėse nustato Jungtinis komitetas.
2. Muitinių bendradarbiavimo pakomitetis periodiškai arba vienos iš Asocijuotųjų Šalių prašymu nagrinėja su muitų teise susijusių šio Susitarimo nuostatų aiškinimo ir įgyvendinimo klausimus. Jis taip pat sprendžia visus su ES ir Andoros muitinių bendradarbiavimu ir savitarpio administracine pagalba muitinių veiklos srityje susijusius klausimus.

3. Muitinių bendradarbiavimo pakomitetis savo iniciatyva gali arba, Jungtinio komiteto prašymu, turi teikti Jungtiniam komitetui rekomendacijas su muitinių veikla susijusiais klausimais. Jungtinis komitetas atsižvelgia į tokias rekomendacijas savo sprendime.

2 SKYRIUS

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS

8 STRAIPSNIS

Lengvatiniai susitarimai, dėl kurių derasi ES

Vesdama derybas dėl prekybos su trečiosiomis šalimis, ES deda visas pastangas, kad visi taikomi lengvatiniai susitarimai būtų taikomi ir Andoros kilmės produktams.

9 STRAIPSNIS

Abipusio pripažinimo susitarimai, dėl kurių derasi ES

Vesdama derybas dėl abipusio pripažinimo susitarimų su trečiosiomis šalimis, ES deda visas pastangas, kad visi tie abipusio pripažinimo susitarimai produktų atitikties vertinimo bei ženklavimo tikslais būtų taikomi ir Andorai.

10 STRAIPSNIS

Laipsniškas tabako gaminių įtraukimas į ES ir Andoros muitų sąjungos aprėptį

1. Nedarant poveikio Bendrojo susitarimo II dalies 1 skyriaus ir šio protokolo II dalies 1 skyriaus taikymui, muitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokejimai, taikomi į Andorą importuojamiems ES produktams, priskiriamiems 1983 m. birželio 14 d. Briuselyje priimtos Tarptautinės konvencijos dėl suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos¹, kurią ES sudarė Tarybos sprendimu 87/369/EEB², priede pateiktos nomenklatūros (toliau – SS nomenklatūra) 24 skirsniai (toliau – SS nomenklatūros 24 skirsniai priskiriami produktai), palaipsniui panaikinami per pereinamąjį laikotarpį, t. y. per 30 metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos, laikantis šio straipsnio 2–5 dalyse nustatytos tvarkos.
2. SS nomenklatūros 24 skirsniai priskiriamų produktų importo iš trečiųjų šalių į Andorą tvarka neturi būti palankesnė už tokių pačių produktų importo iš ES į Andorą tvarką.
3. Į Andorą importuojamiems produktams, priskiriamiems 2022 m. redakcijos SS nomenklatūros³ 24.02, 24.03 ir 24.04 pozicijoms, pagamintiems ES iš žaliavinio tabako ir atitinkantiems šio protokolo II dalies 1 skyriaus 5 straipsnio 3 dalies sąlygas, taikoma lengvatinė maito norma, atitinkanti 60 % normos, taikomos tokiems patiems produktams, importuojamiems į Andorą iš trečiųjų šalių.

¹ EB OL L 198, 1987 7 20, p. 3.

² 1987 m. balandžio 7 d. Tarybos sprendimas 87/369/EEB dėl Tarptautinės suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos konvencijos bei konvencijos pakeitimo protokolo sudarymo (EB OL L 198, 1987 7 20, p. 1).

³ 2021 m. spalio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/1832, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas (ES OL L 385, 2021 10 29, p. 1).

4. Muitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai, mokėtini pritaikius 2 dalyje nustatytą tvarką ir apskaičiavus 3 dalyje nurodytą lengvatinę maito normą, vadinami „baziniais maitais“ ir yra maitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai, kuriuos Andora taiko šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.

5. Maitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai, taikomi į Andorą importuojamiems SS nomenklatūros 24 skirsniai priskiriamiems ES produktams, palaipsniui panaikinami šešiais etapais:

- a) praėjus 7 metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos maitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai sumažinami iki 95 % bazinio maito,
- b) praėjus 10 metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos maitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai sumažinami iki 90 % bazinio maito,
- c) praėjus 15 metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos maitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai sumažinami iki 70 % bazinio maito,
- d) praėjus 20 metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos maitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai sumažinami iki 50 % bazinio maito,
- e) praėjus 25 metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos maitai ir jiems lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai sumažinami iki 30 % bazinio maito, ir
- f) praėjus 30 metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos ir kiekvienais paskesniais metais maitams ir jiems lygiaverčio poveikio privalomiesiems mokėjimams taikoma 0 % maito norma.

11 STRAIPSNIS

Pereinamuoju laikotarpiu taikomas stebėsenos mechanizmas

1. Kiek tai susiję su SS nomenklatūros 24 skirsniai priskiriamais produktais, iki kiekvieno mėnesio 15 dienos Andora perduoda ES duomenis apie mėnesinius Andoroje pagamintų, į ją importuotų, joje parduotų ir iš jos eksportuotų žaliavinio tabako ir tabako gaminių kiekių pokyčius.
2. Kasmet iki rugsėjo 1 d. Andora pateikia ES šių elementų raidos ataskaitą:
 - a) viešųjų finansų padėties, įskaitant mokestinių pajamų iš tabako dalį;
 - b) Andoros ekonomikos, įskaitant visų pirma žemės ūkio sektorių, įvairinimo;
 - c) žaliavinio tabako ir tabako gaminių gamybos, importo, prekybos ir eksporto, ir
 - d) priemonių, kurių Andora ėmėsi siekdama užkirsti kelią sukčiavimui bei kontrabandai ir su jais kovoti (teisės aktų, įgyvendinimo ir administracinių, teisminių bei materialinių pajėgumų).
3. Siekdama įvertinti į 2 dalyje nurodytą ataskaitą įtrauktinus elementus, Andora visų pirma atsižvelgia į šiuos rodiklius:
 - a) valstybės pajamų dydžio pokyčius;

- b) surinktus maitus ir tiesioginius bei netiesioginius mokesčius;
- c) mokestinių pajamų iš tabako dalies viešuosiuose finansuose pokytį;
- d) pajamų iš tabako derliaus santykinės dalies, palyginti su visomis pajamomis iš žemės ūkio valdų, pokyčius;
- e) investicijų plėtrą (Andoros ir užsienio šalių);
- f) užimtumo padėties Andoroje pokyčius;
- g) turistų srautų plėtrą;
- h) mėnesinių duomenų apie žaliavinį tabaką ir tabako gaminius pokyčius, visų pirma susijusius su žaliavinio tabako ir tabako gaminių kiekiais:
 - i) pagamintais Andoroje,
 - ii) importuotais iš ES ir trečiųjų šalių,
 - iii) parduotais Andoroje, ir
 - iv) eksportuotais į ES ir trečiąsias šalis;

be to, turi būti atsižvelgta į tų mėnesinių duomenų pokyčius, palyginti su ankstesniais metais ir praėjusių 5 metų vidurkiu;

- i) tabako gaminių pardavimo kainos (vidutinės svartinės kainos, pagrįstos duomenimis apie parduotus kiekius, minimalios ir maksimalios kainos) Andoroje ir tos pardavimo kainos sudedamųjų dalių (mokesčių ir kitų elementų) pokyčius, ir
- j) konkrečius duomenis apie sukčiavimo ir kontrabandos prevencijos ir kovos su jais priemonių veiksmingumą, t. y.:
 - i) teisėkūros ir teisinius pokyčius,
 - ii) darbuotojų, paskirtų kovoti su sukčiavimu ir kontrabanda, skaičiaus pokytį,
 - iii) įrangos, reikalingos kovai su sukčiavimu ir kontrabanda, patobulinimus,
 - iv) bendradarbiavimą su kaimyninėmis šalimis, ir
 - v) sulaikymo atvejų skaičių ir sulaikytų prekių vertę.

4. Kas 5 metus arba ES ar Andoros prašymu rengiamas posėdis, kuriame ES ir Andora informuojamos apie rodiklių, kuriais matuojamas laipsniško perėjimo prie laisvo tabako gaminių judėjimo poveikis Andorai, pokyčius.

5. Jungtinis komitetas gali nuspręsti pritaikyti 2 ir 3 dalyse nurodytus elementus ir rodiklius.

6. Jei Andoros ekonomikos, ir ypač tabako sektoriaus, įvairinimo pažanga yra pakankama, Jungtinis komitetas gali nuspręsti sustabdyti 1 ir 3 dalyse nurodytų duomenų bei 2 dalyje nurodytos ataskaitos teikimą.

12 STRAIPSNIS

Prekybos tabaku apsaugos priemonės

1. Jei dėl SS nomenklatūros 24 skirsniai priskiriamiems produktams taikomo laipsniško muitų tarifų panaikinimo kyla didelių ekonominių, fiskalinių, visuomeninių ar aplinkosauginių sunkumų, Andora gali vienašališkai imtis apsaugos priemonių tai normai koreguoti šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir laikydamasi šio straipsnio nuostatų.

2. ES gali vienašališkai imtis tinkamų apsaugos priemonių šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis ir laikydamasi šio straipsnio nuostatų, jei mano, kad:
 - a) Andoroje įvyko nepalankių pokyčių sukčiavimo bei kontrabandos prevencijos ir kovos su jais srityje;
 - b) žaliavinio tabako ir tabako gaminių gamybos, importo, prekybos arba eksporto padidėjimas turi neigiamų pasekmių, arba
 - c) padidėjo tabako gaminių kainų (įskaitant mokesčius) skirtumai tarp Andoros ir ES valstybių narių, visų pirma lyginant su kaimynine ES valstybe nare, kurioje kaina yra mažiausia.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytos apsaugos priemonės negali būti taikomos platesniu mastu ir ilgiau, nei tikrai būtina 1 dalyje nurodytiems dideliems ekonominiams, fiskaliniams, visuomeniniams ar aplinkosauginiams sunkumams ištaisyti.

4. Jei Andora arba ES ketina imtis apsaugos priemonių pagal 1 arba 2 dalį, jos nedelsdamos apie tai praneša kitai Asocijuotajai Šaliai ir pateikia visą reikiamą informaciją.
5. Taikomos Bendrojo susitarimo 97 straipsnio 4–9 dalys.

13 STRAIPSNIS

Pereinamuoju laikotarpiu tabakui taikomos kilmės taisyklės

1. Šio skyriaus 10 straipsnyje nustatytu pereinamuoju laikotarpiu SS nomenklatūros 24 skirsniai priskiriamus Andoros kilmės produktus leidžiama į ES įvežti be importo muitų.
2. SS nomenklatūros 24 skirsniai priskiriamiems produktams taikomos kilmės taisyklės ir administracinio bendradarbiavimo metodai nustatyti šio Protokolo 1 priedėlyje.

3 SKYRIUS

KELEIVIAM IMPORTUOTI LEISTINI KIEKIAI

14 STRAIPSNIS

Bendrosios nuostatos

1. ES ir Andora, remdamosi pinigineis ribomis arba kiekybiniais apribojimais, neapmokestina importo muitais, pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM) ar bendraisiais netiesioginiais mokesčiais ir akcizais prekių, importuojamų keleivių asmeniniame bagaže iš kitos Asocijuotosios Šalies, jei toks importas yra nekomercinio pobūdžio.
2. Taikant 1 dalį laikoma, kad importas yra nekomercinio pobūdžio, jeigu prekės:
 - a) siunčiamos nereguliariai, ir
 - b) yra skirtos tik keleivių ar jų šeimos narių asmeniniam naudojimui arba dovanoms.
3. Prekių pobūdis ar kiekis neturi turėti požymių, kad jos importuojamos komerciniais tikslais.

15 STRAIPSNIS

Piniginės ribos ir kiekybiniai apribojimai

1. Šio skyriaus 14 straipsnio 1 dalyje nurodytos išimtys yra tokios pat išimtys, kokios ES taikomos trečiosioms šalims pagal Tarybos direktyvą 2007/74/EB¹.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, jei prekės įsigyjamos laikantis bendrųjų apmokestinimo vienos iš Asocijuotųjų Šalių vidaus rinkoje sąlygų, taikomos 3 ir 5 dalyse nustatytos piniginės ribos ir kiekybiniai apribojimai.
3. Bendra prekių, kurioms taikoma piniginė riba, neapmokestinamoji vertė turi būti tris kartus didesnė už ES taikomą trečiųjų šalių prekių neapmokestinamąją vertę. Ši dalis netaikoma jaunesniems nei 15 metų keleiviams.
4. Taikant pinigines ribas, atskiros prekės vertė negali būti skaidoma.

¹ 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2007/74/EB dėl keliaujančių iš trečiųjų šalių asmenų importuojamų prekių neapmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu ir akcizais (ES OL L 346, 2007 12 29, p. 6).

5. Prekių, kurioms taikomi kiekybiniai apribojimai, neapmokestinamieji kiekiai:

a) tabako gaminiai:

- 300 cigarečių arba
- 150 cigarilių,

arba

- 75 cigarai, arba
- 400 gramų rūkomojo tabako.

Kiekvienas nurodytas kiekis sudaro 100 % viso neapmokestinamojo tabako gaminių kiekio.

Cigarilės yra cigarai, kurių vieneto svoris yra ne didesnis kaip 3 g.

Vieno keleivio importuojamų tabako gaminių derinys gali būti neapmokestinamas, jei procentais išreikštų panaudotų kiekvieno gaminio leistinų importuoti kiekių suma yra ne didesnė kaip 100 %;

b) alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, vynas ir alus:

- iš viso 1,5 litro alkoholio ir alkoholinių gėrimų, kurių alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, didesnė kaip 22 % tūrio, arba nedematūruoto etilo alkoholio, kurio alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra ne mažesnė kaip 80 % tūrio, arba
- iš viso 3 litrai alkoholio ir alkoholinių gėrimų, kurių alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra ne didesnė kaip 22 % tūrio, ir
- 5 litrai neputojančio vyno ir iš viso 20 litrų alaus.

Kiekvienas nurodytas kiekis sudaro 100 % viso neapmokestinamojo alkoholio ir alkoholinių gėrimų, vyno ir alaus kiekio.

Vieno keleivio importuojamas b punkte nurodytų rūšių alkoholio ir alkoholinių gėrimų, vyno ir alaus derinys gali būti neapmokestinamas, jei procentais išreikštų panaudotų kiekvieno gėrimo leistinų importuoti kiekių suma yra ne didesnė kaip 100 %.

6. 5 dalis netaikoma jaunesniems nei 17 metų keleiviams.

4 SKYRIUS

MUITINĖS ĮGYVENDINAMOS SAUGUMO PRIEMONĖS

16 STRAIPSNIS

„Muitinės įgyvendinamos saugumo priemonės“ termino apibrėžtis

Šio skyriaus tikslais „muitinės įgyvendinamos saugumo priemonės“ – nuostatos, susijusios su prekių deklaravimu prieš jas įvežant į muitų teritoriją arba išvežant iš jos, nuostatos, susijusios su įgaliotaisiais ekonominės veiklos vykdytojais, ir nuostatos dėl muitinės atliekamų su saugumu susijusių tikrinimų bei su saugumu susijusios rizikos valdymo, kurios taikomos pagal ES galiojančius atitinkamus muitų teisės aktus.

17 STRAIPSNIS

Su muitinės įgyvendinamomis saugumo priemonėmis susiję bendrieji principai

1. ES ir Andora įsipareigoja taikyti muitinės įgyvendinamas saugumo priemones iš trečiųjų šalių arba į jas vežamoms prekėms ir taip užtikrinti lygiavertį saugumo lygį prie savo išorinių sienų.
2. Muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių ES ir Andora netaiko tarp jų muitų teritorijų vežamoms prekėms.

18 STRAIPSNIS

Susitarimai su trečiosiomis šalimis

1. Prieš sudarydamos bet kokį susitarimą su trečiaja šalimi dėl muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių, ES ir Andora konsultuojasi tarpusavyje, kad užtikrintų jo suderinamumą su šiuo skyriumi, ypač jei suderėtame susitarime yra nuostatų, kuriomis nukrypstama nuo muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių.
2. ES ir Andora susitaria, kad bet kurios iš jų sudaryti susitarimai su trečiaja šalimi muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių taikymo srityje nesukuria prievolių kitai Asocijuotajai Šaliai, išskyrus atvejus, kai Jungtinis komitetas nusprendžia kitaip.

19 STRAIPSNIS

Įvežimo bendrosios deklaracijos ir prieš išvežant prekes teikiamos deklaracijos pateikimo vieta

1. Įvežimo bendroji deklaracija pateikiama Asocijuotosios Šalies, į kurios muitų teritoriją prekės įvežamos iš trečiųjų šalių, kompetentingai institucijai. Ta kompetentinga institucija atlieka rizikos analizę, grindžiamą įvežimo bendrojoje deklaracijoje pateiktais duomenimis, ir, jos nuomone, būtina su saugumu susijusį muitinį tikrinimą, įskaitant tais atvejais, kai prekių paskirties vieta yra kitoje Asocijuotojoje Šalyje.

2. Prieš išvežant prekes teikiama deklaracija pateikiama Asocijuotosios Šalies, kurios muitų teritorijoje atliekami eksporto arba atitinkamais atvejais išvežimo į trečiąsias šalis formalumai, kompetentingai institucijai. Ta kompetentinga institucija atlieka rizikos analizę, grindžiamą toje deklaracijoje pateiktais duomenimis, ir, jos nuomone, būtiną su saugumu susijusį muitinį tikrinimą.
3. Kai prekės iš vienos Asocijuotosios Šalies muitų teritorijos gabenamos į trečiąją šalį per kitos Asocijuotosios Šalies muitų teritoriją, prieš išvežant prekes teikiama deklaracija pateikiama tik tos kitos Asocijuotosios Šalies kompetentingai institucijai.

20 STRAIPSNIS

Su saugumu susijęs muitinis tikrinimas ir su saugumu susijusios rizikos valdymas

1. ES ir Andora bendradarbiauja siekdamos:
 - a) keistis informacija, padedančia gerinti bei stiprinti jų rizikos analizę ir didinti su saugumu susijusio muitinio tikrinimo veiksmingumą, ir
 - b) tinkamu laiku sukurti bendrą rizikos valdymo sistemą, nustatyti bendrus rizikos kriterijus bei bendras prioritетines tikrinimo sritis ir įdiegti elektroninę sistemą tokiam bendram rizikos valdymui įgyvendinti.
2. Jungtinis komitetas priima 1 daliai taikyti būtinus sprendimus.

21 STRAIPSNIS

Muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių taikymo stebėseną

1. Jungtinis komitetas priima sprendimus, kuriais nustatoma, koku būdu ES ir Andora turi stebėti, kaip įgyvendinamas šis skyrius, ir tikrinti, kaip laikomasi muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių. Tokia stebėseną gali būti vykdoma šiais būdais:

- a) reguliariai atliekant šio skyriaus įgyvendinimo vertinimą;
- b) atliekant peržiūrą, kuria siekiama pagerinti šio skyriaus taikymą arba iš dalies pakeisti jo nuostatas, kad būtų geriau pasiekti jo tikslai;
- c) organizuojant ES ir Andoros ekspertų teminius posėdžius ir atliekant administracinių procedūrų auditą, įskaitant tikrinamuosius vizitus vietoje.

2. Jungtinis komitetas užtikrina, kad priemonėmis, kurių imamasi pagal 1 dalį, nebūtų pažeistos ekonominės veiklos vykdytojų teisės.

22 STRAIPSNIS

Informacijos apie įgaliotuosius ekonominės veiklos vykdytojus mainai

Europos Komisija ir Andoros kompetentingos institucijos saugumo tikslais reguliariai keičiasi informacija apie savo įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų tapatybę, kuri apima šiuos duomenis:

- a) verslininko identifikacinį kodą (TIN) tokiu formatu, kuris atitinka teisės aktus, kuriais reglamentuojama ekonominės veiklos vykdytojų registracija ir identifikavimas (EORI), t. y. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/24461;
- b) įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo vardą ir pavardę (pavadinimą) ir adresą;
- c) leidimo, kuriuo suteikiamas įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusas, numerį;
- d) esamą statusą (leidimas galiojantis, sustabdytas, atšauktas);
- e) laikotarpius, kuriais statusas buvo pasikeitęs;
- f) leidimo įsigaliojimo datą, ir
- g) leidimą išdavusią instituciją.

¹ 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiais taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos (ES OL L 343, 2015 12 29, p. 1).

23 STRAIPSNIS

Profesinės paslapties ir asmens duomenų apsauga

1. Informacijai, kurios mainus ES ir Andora vykdo pagal šį skyrių, taikoma profesinės paslapties ir asmens duomenų apsauga, kaip apibrėžta gaunančiosios Asocijuotosios Šalies teisėje.
2. Pagal šį skyrių tarp ES ir Andoros pasikeista informacija negali būti perduota kitiems asmenims nei atitinkamos Asocijuotosios Šalies kompetentingos institucijos, o tos kompetentingos institucijos tos informacijos negali naudoti šiame Susitarime nenumatytais tikslais.

24 STRAIPSNIS

Pusiausvyros atkūrimo priemonės

1. ES arba Andora, pasikonsultavusi Jungtiniame komitete, gali imtis atitinkamų pusiausvyros atkūrimo priemonių, be kita ko, sustabdyti muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių taikymą, jeigu ji nustato, kad kita Asocijuotoji Šalis nesilaiko šiame skyriuje nustatytų nuostatų.
2. Kai dėl delsos gali kilti grėsmė muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių veiksmingumui, ES ar Andora gali imtis laikinų pusiausvyros atkūrimo priemonių be išankstinių konsultacijų, su sąlyga, kad konsultacijos Jungtiniame komitete bus pradėtos iš karto, kai tik tos laikinos pusiausvyros atkūrimo priemonės bus priimtose.

3. Jei Andora nebeužtikrina atitinkamų ES teisės aktų, kuriais reglamentuojamos muitinės įgyvendinamos saugumo priemonės, įgyvendinimo pagal šį skyrių, ES gali sustabdyti muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių taikymą, nebent Jungtinis komitetas, išnagrinėjęs galimybes toliau taikyti ES teisės aktus, nusprendžia kitaip.

4. Pusiausvyros atkūrimo priemonės turėtų būti proporcingos, o jų aprėptis ir trukmė turėtų neviršyti to, kas būtina padėčiai ištaisyti. Asocijuotoji Šalis gali prašyti Jungtinio komiteto surengti konsultacijas dėl pusiausvyros atkūrimo priemonių, kurių imtasi pagal šį straipsnį, proporcingumo.

5 SKYRIUS

SAVITARPIO PAGALBA VYKDANT REIKALAVIMUS

25 STRAIPSNIS

SAVITARPIO PAGALBA VYKDANT REIKALAVIMUS

1. Kiekviena ES valstybė narė ir Andora teikia savitarpio pagalbą vykdydamos su importo ir eksporto muitais susijusius reikalavimus.
2. Tokia savitarpio pagalba apima:
 - a) su reikalavimais, kuriems vykdyti gali būti prašoma savitarpio pagalbos pagal 1 dalį, susijusių administracinių nuobaudų, baudų, mokesčių ir papildomų mokesčių, kuriuos nustato administracinės institucijos, kompetingos rinkti atitinkamus mokesčius ar muitus arba vykdyti su jais susijusius administracinius tyrimus, arba kuriuos tų administracinių institucijų prašymu patvirtina tokios administracinės ar teisminės įstaigos, išieškojimą;
 - b) mokesčių už sertifikatus ir panašius dokumentus, išduotus vykdant su atitinkamais mokesčiais arba muitais susijusias administracines procedūras, išieškojimą;
 - c) palūkanų ir išlaidų, susijusių su reikalavimais, kuriems vykdyti gali būti prašoma savitarpio pagalbos pagal šio straipsnio 1 dalį ar šios dalies a arba b punktą, išieškojimą.

3. Savitarpio pagalba vykdamas reikalavimus teikiama pagal Tarybos direktyvos 2010/24/ES¹ I – V skyrius ir Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1189/2011² I–IV skyrius, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta toliau:

- a) nukrypstant nuo Direktyvos 2010/24/ES 4 straipsnio 1 ir 6 dalių, kiekviena ES valstybė narė ir Andora paskiria institucijas, įgaliotas teikti arba priimti savitarpio pagalbos prašymus, ir jos pateikia Europos Komisijai tų institucijų sąrašą ir informuoja ją apie visus aktualius pasikeitimus; Europos Komisija gautą informaciją perduoda ES valstybėms narėms ir Andorai;
- b) nukrypstant nuo Direktyvos 2010/24/ES 13 straipsnio 1 dalies pirmos bei antros pastraipų ir 17 straipsnio, prašymas vykdyti reikalavimą arba prašymas imtis prevencinių priemonių gali būti vykdomas laikantis įgaliojimų ir procedūrų, nustatytų prašomosios valstybės įstatymuose ir kituose teisės aktuose, jei tuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta veiksminga ir efektyvi reikalavimų vykdymo užtikrinimo sistema;
- c) nukrypstant nuo Direktyvos 2010/24/ES 19 straipsnio 2 dalies pirmos bei antros pastraipų ir 19 straipsnio 3 dalies, pateikus prašymą vykdyti reikalavimą arba imtis prevencinių priemonių pagal šį Protokolą, senaties terminas sustabdomas iki tol, kol institucija, kuriai pateiktas prašymas, tą prašymą įvykdo;

¹ 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyva 2010/24/ES dėl savitarpio pagalbos vykdamas reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis (ES OL L 84, 2010 3 31, p. 1).

² 2011 m. lapkričio 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1189/2011, kuriuo nustatomos išsamios taisyklės, susijusios su tam tikromis Tarybos direktyvos 2010/24/ES dėl savitarpio pagalbos vykdamas reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis, nuostatomis (ES OL L 302, 2011 11 19, p. 16).

- d) šio straipsnio taikymo tikslais Direktyvos 2010/24/ES 22 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo sakiniu: „Bet kuriuo atveju papildoma informacija, susijusi su savitarpio pagalbos prašymais ir atsakymais į tokius prašymus, gali būti pateikta anglų arba kita kompetentingoms institucijoms priimtina kalba.“;
- e) kiekviena ES valstybė narė ir Andora renka statistinius duomenis apie:
- i) prašymų pateikti informaciją, pranešti, vykdyti reikalavimą arba imtis prevencinių priemonių, kuriuos ji kiekvienais metais išsiunčia kiekvienai prašomajai valstybei ir kuriuos ji gauna iš kiekvienos prašančiosios valstybės, skaičių, ir
 - ii) reikalavimus, kuriems vykdyti prašoma savitarpio pagalbos, atitinkančią sumą ir išieškotas sumas.

Statistiniai duomenys, nurodyti i ir ii punktuose, perduodami Europos Komisijai kasmet ne vėliau kaip birželio 30 d. Europos Komisija iš ES valstybių narių gautą informaciją perduoda Andorai;

- f) nukrypstant nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1189/2011 2 straipsnio 1 ir 2 dalių, visi prašymai ir lydimieji dokumentai, formos ir kiti dokumentai, taip pat visa kita su tais prašymais susijusi informacija siunčiami saugiu e. paštu, išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma dėl techninių priežasčių, arba kitomis kompetentingų institucijų patvirtintomis priemonėmis.

4. Prašymą pateikti informaciją ES valstybės narės ir Andora teikia naudodamosi forma, nustatyta pagal ES valstybių narių tarpusavyje teikiamų prašymų pavyzdį, nebent institucija, kuriai pateiktas prašymas, ir prašymą pateikusi institucija susitaria kitaip.

Prašymą pranešti ES valstybės narės ir Andora teikia naudodamosi forma, nustatyta pagal ES valstybių narių tarpusavyje teikiamų prašymų pavyzdį.

Prašymą vykdyti reikalavimą arba prašymą imtis prevencinių priemonių ES valstybės narės ir Andora teikia naudodamosi forma, nustatyta pagal ES valstybių narių tarpusavyje teikiamų prašymų pavyzdį.

Su prašymu pranešti teikiama standartinė forma ir suvienodinto dokumento, kuriuo leidžiama priimti vykdymo užtikrinimo priemonės prašomojoje valstybėje, forma nustatomos pagal ES valstybių narių tarpusavyje teikiamiems prašymams rengti naudojamus šablonus.

Šioje dalyje nurodytų formų struktūra ir išdėstymas gali būti pritaikyti atsižvelgiant į šio Protokolo nuostatas ir elektroninės informacijos perdavimo sistemos reikalavimus bei galimybes, jeigu iš esmės nepakeičiamas jose esančių duomenų ir informacijos rinkinys. Formų laukeliai, kurie teikiant su prašymu susijusią informaciją ir ją vykdant paliekami neužpildyti, gali būti praleisti.

6 SKYRIUS

PRISIJUNGIMAS PRIE ES ELEKTRONINIŲ SISTEMŲ

26 STRAIPSNIS

Prisijungimas prie ES elektroninių sistemų

1. Siekiant palengvinti Andoros prisijungimą prie ES elektroninių sistemų, būtinų tinkamam ES ir Andoros muitų sąjungos veikimui užtikrinti, ES teikia būtiną techninę pagalbą ir mokymą, laikydamasi Jungtinio komiteto sprendimu nustatytinų apribojimų bei tvarkos ir atsižvelgdama į tam tikslui skirtus finansinius išteklius. Prisijungimo išlaidas padengia Andora.
2. 1 dalyje nurodytame Jungtinio komiteto sprendime taip pat nustatomas laipsniško Andoros prisijungimo prie ES elektroninių sistemų tvarkaraštis, atsižvelgiant į realius Andoros užsienio prekybos ir ES poreikius, ir alternatyvūs sprendimai, taikytini tais atvejais, kai prisijungimo išlaidos būtų neproporcingos numatomi naudai.

7 SKYRIUS

TAISYKLĖS, KURIOMIS REGLAMENTUOJAMA GYVŪNŲ SVEIKATA, MAISTO SAUGA IR AUGALŲ SVEIKATA

27 STRAIPSNIS

Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos pakomitetis

1. Nukrypstant nuo Bendrojo susitarimo 76 straipsnio 8 dalies pirmo sakinio, įsteigiamas Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos pakomitetis. To pakomitečio taikytiną metodiką, jo sudėtį ir veiklą savo darbo tvarkos taisyklėse nustato Jungtinis komitetas.
2. Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos pakomitetis reguliariai arba ES ar Andoros prašymu peržiūri maisto saugos ir veterinarijos bei fitosanitarijos ES teisės aktų raidą ir nustato, kurie ES teisės aktai turi būti taikomi Andoroje.
3. Prireikus Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos pakomitetis teikia Jungtiniam komitetui rekomendacijas dėl Asocijuotosios Šalies protokolo I priedo atnaujinimo pagal Bendrojo susitarimo 81 straipsnį.

28 STRAIPSNIS

Iš trečiųjų šalių importuojamų produktų,
kurių paskirties šalis yra Andora, patikrinimai

Iš trečiųjų šalių importuojamų produktų, kurių paskirties šalis yra Andora, patikrinimus pasienio kontrolės postuose Andoros institucijų vardu ir jų interesais atlieka ES valstybių narių kompetentingos institucijos.

29 STRAIPSNIS

Galimybė gauti profilaktinį arba terapinį gydymą
kilus sveikatos krizėms

1. Kilus didelėms sveikatos krizėms gyvūnų sveikatos, maisto saugos bei augalų sveikatos srityse, ES ir Andora glaudžiai bendradarbiauja tarpusavyje.
2. Kilus didelėms sveikatos krizėms dėl gyvūnų ligų, kurios gali būti laikomos labai epizootinio pobūdžio ligomis, protrūkių, ES ir Andora nedelsdamos informuoja viena kitą ir kuo labiau koordinuoja savo veiksmus, visų pirma svarstydamas galimybę pradėti taikyti skiepavimo priemones ar planus.

30 STRAIPSNIS

Auditas

Andorai taikoma tokia pati ES ekspertų atliekamo audito tvarka, kokia ES ekspertų atliekamo audito tvarka nustatyta ES valstybėms narėms.

31 STRAIPSNIS

Dalyvavimas informacijos perdavimo sistemose

1. Andora dalyvauja kompiuterizuotoje oficialios kontrolės informacijos valdymo sistemoje (IMSOC) arba bet kurioje kitoje sistemoje, kuri galėtų pakeisti IMSOC ateityje.
2. Andoros dalyvavimo IMSOC techninę ir veiklos tvarką nustato Jungtinis komitetas, remdamasis atitinkamo pakomitečio pasiūlymu.

III DALIS

LAISVAS ASMENŲ, PASLAUGŲ IR KAPITALO JUDĖJIMAS

1 SKYRIUS

LAISVAS ASMENŲ, DARBUOTOJŲ IR SAVARANKIŠKAI DIRBANČIŲ ASMENŲ JUDĖJIMAS

32 STRAIPSNIS

Laisvo asmenų judėjimo pereinamieji laikotarpiai

1. Andora ir ES valstybės narės gali dvejų metų laikotarpiu nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos palikti galioti nacionalines nuostatas, pagal kurias reikalaujama, kad atvykti, apsigyventi ir įsidarbinti norintys atitinkamai ES valstybių narių ir Andoros piliečiai gautų išankstinį leidimą.

Andora gali dvejų metų laikotarpiu nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos palikti galioti kiekybinius apribojimus, taikomus naujiems gyventojams ir darbuotojams, kurie yra ES valstybių narių piliečiai.

2. Andora gali dvejų metų laikotarpiu nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos palikti galioti nacionalines nuostatas, kuriomis ribojamas visų kategorijų darbuotojų profesinis judumas ir galimybė užsiimti profesine veikla.

33 STRAIPSNIS

Pereinamaisiais laikotarpiais taikomos priemonės

1. Nuo šio Susitarimo pasirašymo dienos Andora, be šio skyriaus 32 straipsnyje nustatytų apribojimų, neįveda jokių naujų ribojamųjų priemonių, susijusių su darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų atvykimu, įsidarbinimu ir apsigyvenimu.
2. Andora imasi visų būtinų priemonių, kad pereinamaisiais laikotarpiais ES valstybių narių piliečiai turėtų tokią pačią pirmumo teisę užimti laisvas darbo vietas Andoros teritorijoje kaip ir Andoros piliečiai.

34 STRAIPSNIS

Esamų dvišalių susitarimų taikymas pereinamaisiais laikotarpiais

Pereinamaisiais laikotarpiais toliau taikomi esami dvišaliai susitarimai, išskyrus atvejus, kai pagal šį Susitarimą ES valstybių narių piliečiams taikomos palankesnės nuostatos.

2 SKYRIUS

TRANSPORTAS

35 STRAIPSNIS

Kelių transportu vykdomas krovinių kabotažas

1. Šis Susitarimas, kiek tai susiję su kabotažo teisėmis, nedaro poveikio šiems dvišaliams susitarimams:

- a) *Acuerdo entre el Reino de España y el Principado de Andorra sobre transporte internacional por carretera*, priimtam Ordine 2015 m. sausio 8 d.;
- b) *Accord entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la Principauté d'Andorre concernant les transports routiers internationaux de marchandises*, priimtam Andoroje 2000 m. gruodžio 12 d.;
- c) *Acordo entre a República Portuguesa e o Principado de Andorra relativo a Transportes Internacionais Rodoviários de Passageiros e de Mercadorias*, priimtam Andoroje 2000 m. lapkričio 15 d., ir
- d) *Accordo fra il Governo della Repubblica italiana e il Governo del Principato di Andorra, concernente la regolamentazione del trasporto internazionale di viaggiatori e di merci su strada*, priimtam Briuselyje 2015 m. gegužės 19 d.

Tokios kabotažo teisės gali būti atnaujinamos.

2. Šis Susitarimas pakeičia 1 dalyje išvardytus dvišalius susitarimus visais juose reglamentuojamais klausimais, išskyrus kabotažo teises.

3. Andora negali su ES valstybėmis narėmis sudaryti naujų susitarimų dėl su kelių transportu (išskyrus nurodytuosius 1 dalyje) susijusių klausimų, patenkančių į šio Susitarimo taikymo sritį.

IV DALIS

SU KETURIOMIS LAISVĖMIS SUSIJUSIOS HORIZONTALIOSIOS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

BENDROVIŲ TEISĖ

36 STRAIPSNIS

Registrų sąveika

1. Andoros centrinis, komercinis ir bendrovių registrai prijungiami prie registrų sąveikos sistemos, sukurtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1132¹ 22 straipsnį.
2. Andoros centrinio, komercinio ir bendrovių registrų sujungimas su registrų sąveikos sistema vykdomas užtikrinus visapusišką suderinimą su ES teisės aktais bendrovių teisės srityje ir laikantis sąlygos, kad Andora būtų įvykdžiusi visus techninius reikalavimus ir finansinius įsipareigojimus.

¹ 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1132 dėl tam tikrų bendrovių teisės aspektų (ES OL L 169, 2017 6 30, p. 46).

3. Andora įgyvendina priemones, būtinas jos registrų sąveikai registrų sąveikos sistemoje per tos sistemos platformą, taip pat informacijos sklaidai ir mainams per registrų sąveikos sistemą, užtikrinti, ir užtikrina, kad bendrovėms ir filialams Andoroje būtų suteiktas Europos unikalus atpažinties kodas (EUID) pagal Direktyvą (ES) 2017/1132.

4. Andora padengia savo vietinių registrų pritaikymo ir jų priežiūros bei veikimo išlaidas, susijusias su Direktyvos (ES) 2017/1132 įgyvendinimu.

PREKIŲ KILMĖS TAISYKLĖS

I DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 STRAIPSNIS

Apibrėžtys

Šiame priedėlyje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) Asocijuotoji Šalis – ES arba Andora;
- b) skirsnis, skyrius, pozicija arba subpozicija – skirsnis, skyrius, pozicija arba subpozicija (žymima keturių ar šešių skaitmenų kodu), į kuriuos suskirstyta Suderintą prekių aprašymo ir kodavimo sistemą (toliau – Suderinta sistema (SS)) sudaranti nomenklatūra, iš dalies pakeista remiantis 2004 m. birželio 26 d. Muitinių bendradarbiavimo tarybos rekomendacija dėl unikalios siuntos numerio (UCR) muitinės tikslais;
- c) žodis „klasifikuojama“ reiškia, kad prekė yra priskiriama tam tikram skirsniai, skyriui, pozicijai ar subpozicijai;

- d) siunta – produktai, kurie:
- i) vieno eksportuotojo vienu metu siunčiami vienam gavėjui, arba
 - ii) siunčiami su vienu transporto dokumentu, su kuriuo jie vežami nuo eksportuotojo iki gavėjo, arba, jei tokio vieno transporto dokumento nėra, su viena sąskaita faktūra;
- e) ES muitinės – ES valstybių narių muitinės;
- f) muitinė vertė – vertė, nustatyta pagal 1994 m. Susitarimą dėl Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo¹;
- g) gamintojo kaina (*ex-works* kaina) – kaina, *ex-works* sąlygomis už produktą sumokėta Asocijuotojoje Šalyje gamintojui, kurio įmonėje atlikta paskutinė apdorojimo arba perdirbimo operacija, jei į šią kainą įtraukta visų panaudotų medžiagų vertė ir visos kitos su produkto gamyba susijusios sąnaudos ir iš jos išskaičiuoti visi vidaus mokesčiai, kurie yra arba gali būti gražinti gautąjį produktą eksportavus. Jei paskutinė apdorojimo ar perdirbimo operacija atliekama pagal subrangos sutartį su gamintoju, terminas „gamintojas“ reiškia subrangovą įdarbinusią įmonę. Jei į sumokėtą faktinę kainą nėra įtrauktos visos su produkto gamyba susijusios sąnaudos, faktiškai patirtos Asocijuotojoje Šalyje, gamintojo kaina (*ex-works* kaina) yra lygi visų tų sąnaudų sumai, iš kurios išskaičiuoti visi vidaus mokesčiai, kurie yra ar gali būti gražinti gautąjį produktą eksportavus;
- h) pakeičiamos medžiagos arba pakeičiami produktai – tos pačios rūšies ir prekinės kokybės medžiagos arba produktai, kurių techninės ir fizinės charakteristikos yra vienodos ir kurių negalima atskirti vienu nuo kitų;

¹ EB OL L 336, 1994 12 23, p. 119.

- i) prekė – medžiaga arba produktas;
- j) gamyba – apdorojimas ar perdirbimas, įskaitant surinkimą;
- k) medžiaga – produkto gamyboje naudojama sudedamoji dalis, žaliava, komponentas, detalė ar kt.;
- l) didžiausias kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekis – didžiausias leidžiamas kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekis, kurį panaudojus gamyba laikoma pakankamu apdorojimu ar perdirbimu, kad produktas įgytų kilmės statusą; tas kiekis gali būti išreikštas produkto gamintojo kainos (*ex-works* kainos) procentine dalimi arba panaudotų medžiagų, priskiriamų nurodytai skirsnių grupei, skirsniui, pozicijai ar subpozicijai, neto masės procentine dalimi;
- m) produktas – gaminamas produktas, net jei jis skirtas vėliau naudoti atliekant kitą gamybos operaciją;
- n) teritorija – Asocijuotosios Šalies sausumos teritorija, vidaus vandenys ir teritorinė jūra;
- o) pridėtinė vertė – gamintojo kaina (*ex-works* kaina), iš kurios išskaičiuota visų įkomponuotų kitos Asocijuotosios Šalies, su kuria taikoma kumuliacija, kilmės medžiagų muitinė vertė, arba, jei muitinė vertė nežinoma ir negali būti nustatyta, pirmoji galima nustatyti kaina, sumokėta už medžiagas eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje;
- p) medžiagų vertė – panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų muitinė vertė importo metu arba, jei ta muitinė vertė nežinoma ir negali būti nustatyta, pirmoji galima nustatyti kaina, sumokėta už medžiagas eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje; jei reikia nustatyti panaudotų kilmės statusą turinčių medžiagų vertę, šis punktas taikomas *mutatis mutandis*.

II DALIS

SĄVOKOS „KILMĖS STATUSĄ TURINTYS PRODUKTAI“ APIBRĖŽTIS

2 STRAIPSNIS

Bendrieji reikalavimai

Įgyvendinant šį Susitarimą, kilusiais iš Asocijuotosios Šalies laikomi šie į kitą Asocijuotąją Šalį eksportuojami produktai:

- a) tik Asocijuotojoje Šalyje gauti produktai, kaip tai suprantama šio priedėlio 3 straipsnyje;
- b) Asocijuotojoje Šalyje gauti produktai, kuriuose yra ne vien tik joje gautų medžiagų, jei tos medžiagos toje Asocijuotojoje Šalyje buvo pakankamai apdorotos arba perdirbtos, kaip tai suprantama šio priedėlio 4 straipsnyje.

3 STRAIPSNIS

Tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje gauti produktai

1. Tik Asocijuotojoje Šalyje gautais produktais laikomi šie į kitą Asocijuotąją Šalį eksportuojami produktai:

- a) mineraliniai produktai ir natūralus vanduo, išgauti iš jos žemės gelmių arba jūros dugno;

- b) joje išauginti arba surinkti augalai, įskaitant vandens augalus, ir augaliniai produktai;
- c) joje atsivesti ir užauginti gyvi gyvūnai;
- d) produktai, gauti iš joje užaugintų gyvų gyvūnų;
- e) produktai, pagaminti paskerdus joje atsivestus ir užaugintus gyvūnus;
- f) produktai, gauti iš joje vykdomos medžioklės ar žvejybos;
- g) akvakultūros produktai, jei žuvys, vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai joje veisiami ir auginami iš ikry, lervų, mailiaus arba jaunikių;
- h) jūrų žvejybos ir kiti produktai, išgauti iš jūros jos laivais už teritorinės jūros ribų;
- i) produktai, pagaminti jos žvejybos produktų perdirbimo laivuose tik iš h punkte nurodytų produktų;
- j) joje surinkti naudoti gaminiai, tinkami tik žaliavoms atgauti;
- k) joje vykdomos gamybos atliekos ir laužas;
- l) produktai, išgauti iš jūros dugno arba podugnio, esančių už jos teritorinės jūros ribų, jei ji turi išimtinę teisę juos eksploatuoti;
- m) prekės, pagamintos joje tik iš a–l punktuose nurodytų produktų.

2. Terminai „jos laivai“ ir „jos žvejybos produktų perdirbimo laivai“, vartojami atitinkamai 1 dalies h ir i punktuose, taikomi tik tiems laivams ir žvejybos produktų perdirbimo laivams, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

- a) yra registruoti eksportuojančioje arba importuojančioje Asocijuotojoje Šalyje;
- b) plaukioja su eksportuojančios arba importuojančios Asocijuotosios Šalies vėliava, ir
- c) atitinka vieną iš toliau nurodytų sąlygų:
 - i) ne mažiau kaip 50 % jų nuosavybės teise priklauso eksportuojančios arba importuojančios Asocijuotosios Šalies piliečiams, arba
 - ii) jie priklauso juridiniams asmenims:
 - kurių pagrindinė buveinė ir pagrindinė verslo vieta yra eksportuojančioje arba importuojančioje Asocijuotojoje Šalyje, ir
 - kurių ne mažiau kaip 50 % nuosavybės teise priklauso eksportuojančiai arba importuojančiai Asocijuotajai Šaliai arba eksportuojančios arba importuojančios Asocijuotosios Šalies viešiesiems subjektams ar piliečiams.

3. Taikant 2 dalį, kai eksportuojanti arba importuojanti Asocijuotoji Šalis yra ES, laikoma, kad terminas „eksportuojanti arba importuojanti Asocijuotoji Šalis“ reiškia ES valstybes nares.

4 STRAIPSNIS

Pakankamas apdorojimas ar perdirbimas

1. Nedarant poveikio šio straipsnio 3 dalies ir šio priedėlio 6 straipsnio taikymui, produktai, kurie nėra tik tam tikroje Asocijuotojoje Šalyje gauti produktai, laikomi pakankamai apdorotais ar perdirbtais, jei tenkinamos šio priedėlio II priede atitinkamoms prekėms nustatytos sąlygos.
2. Jei pagal 1 dalį kurioje nors Asocijuotojoje Šalyje kilmės statusą įgijęs produktas panaudojamas kaip medžiaga kitam produktui pagaminti, į kilmės statuso neturinčias medžiagas, kurios galėjo būti panaudotos jam pagaminti, neatsižvelgiama.
3. Kiekvieno produkto atveju nustatoma, ar tenkinami 1 dalyje nustatyti reikalavimai.

Tačiau, kai atitinkama taisyklė yra grindžiama didžiausio kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekio kriterijumi, Asocijuotųjų Šalių muitinės gali leisti eksportuotojams produkto gamintojo kainą (*ex-works* kainą) ir panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertę apskaičiuoti pagal vidurkį, kaip nustatyta 4 dalyje, siekiant atsižvelgti į sąnaudų ir valiutų kurso svyravimus.

4. Kai taikoma 3 dalies antra pastraipa, vidutinė produkto gamintojo kaina (*ex-works* kaina) ir vidutinė panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė apskaičiuojama remiantis atitinkamai visų ankstesniais finansiniais metais parduotų tokių pačių produktų gamintojo kainų (*ex-works* kainų) suma ir visiems tokiems patiems produktams pagaminti ankstesniais finansiniais metais, kaip nustatyta eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje, panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų verčių suma, arba, jei nėra visų finansinių metų statistikos, pasirinkus ne trumpesnę kaip 3 mėnesių laikotarpį.

5. Eksportuotojai, pasirinkę skaičiavimą pagal vidurkį, šį metodą taiko nuosekliai kitais metais po ataskaitinių finansinių metų arba prireikus kitais metais po trumpesnio laikotarpio, naudojamo kaip ataskaitinis laikotarpis. Jie gali nustoti taikyti tokį metodą, kai konkrečiais finansiniais metais arba atitinkamu ne trumpesniu kaip 3 mėnesių laikotarpiu nustato, jog sąnaudų arba valiutų kurso svyravimai, dėl kurių buvo pasirinkta taikyti tokį metodą, pasibaigė.

6. Siekiant nustatyti, ar laikomasi reikalavimo neviršyti didžiausio kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekio, 4 dalyje nurodyti vidurkiai naudojami atitinkamai kaip gamintojo kaina (*ex-works* kaina) ir panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė.

5 STRAIPSNIS

Leistinojo nuokrypio taisyklė

1. Nukrypstant nuo šio priedėlio 4 straipsnio ir laikantis šio straipsnio 2 ir 3 dalių, kilmės statuso neturinčias medžiagas, kurių, vadovaujantis šio priedėlio II priedo sąraše nustatytomis sąlygomis, negalima naudoti atitinkamam produktui pagaminti, vis dėlto šiuo tikslu galima naudoti, jei įvertinta bendra produkto neto masė arba vertė neviršija 15 % produkto, priskiriamo 24 skirsniai, neto masės.

2. Šio straipsnio 1 dalimi nedaromas poveikis jokiame didžiausio kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekio procentiniam dydžiui, kaip nustatyta šio priedėlio II priede.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos tik Asocijuotojoje Šalyje gautiems produktams, kaip tai suprantama šio priedėlio 3 straipsnyje. Tačiau, nedarant poveikio šio priedėlio 6 straipsnio ir 8 straipsnio 1 dalies taikymui, tose nuostatose numatytas leistinasis nuokrypis vis dėlto taikomas produktams, kuriems pagaminti pagal šio priedėlio II priedo sąrašą nustatytas sąlygas turi būti naudojamos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje gautos medžiagos.

6 STRAIPSNIS

Nepakankamas apdorojimas ar perdirbimas

1. Nedarant poveikio šio straipsnio 2 dalies taikymui ir neatsižvelgiant į tai, ar tenkinami šio priedėlio 4 straipsnio reikalavimai, kilmės statusas produktui nesuteikiamas dėl šių nepakankamo apdorojimo ar perdirbimo operacijų:

- a) operacijų, kuriomis užtikrinama, kad produktai išliktų geros būklės juos vežant ir saugant;
- b) pakuočių išardymo ir surinkimo;
- c) plovimo, valymo; dulkių, oksido, alyvos, dažų ar kitokių dangų nuvalymo;
- d) tekstilės lyginimo arba presavimo;
- e) paprastų dažymo ir poliravimo operacijų;

- f) ryžių lukštenimo ir dalinio ar visiško malimo; grūdų ir ryžių poliravimo ir glazūravimo;
- g) cukraus dažymo ar aromatizavimo arba cukraus gabalėlių formavimo operacijų; dalinio arba visiško cukraus kristalų malimo;
- h) vaisių, riešutų ir daržovių lupimo, kauliukų išėmimo ir lukštenimo;
- i) galandimo, paprasto šlifavimo arba paprasto pjaustymo;
- j) sijojimo, atrankinės patikros, rūšiavimo, klasifikavimo, kategorizavimo ir derinimo, įskaitant rinkinių sudarymą;
- k) paprasto išpilstymo į butelius, skardines, flakonus, dėjimo į maišus, dėklus, dėžes, kortelių ar lentelių tvirtinimo ir visų kitų paprastų pakavimo operacijų;
- l) ženklų, etikečių, logotipų ir kitų panašių skiriamųjų ženklų tvirtinimo ar spausdinimo ant produktų ar jų pakuočių;
- m) paprasto vienos ar kelių rūšių produktų sumaišymo;
- n) cukraus sumaišymo su bet kokia medžiaga;
- o) paprasto vandens pridėjimo arba produktų praskiedimo, dehidracijos arba denatūracijos;
- p) paprasto gaminio surinkimo iš dalių sudarant užbaigtą gaminį arba produktų išardymo į dalis;

q) gyvūnų skerdimo;

r) dviejų ar kelių operacijų, išvardytų a–q punktuose, derinio.

2. Nustatant, ar konkretaus produkto apdorojimas ar perdirbimas turi būti laikomas nepakankamu, kaip tai suprantama 1 dalyje, atsižvelgiama į visas eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje su tuo produktu atliktas operacijas.

7 STRAIPSNIS

Dvišalė kilmės kumuliacija

1. Nedarant poveikio šio priedėlio 2 straipsnio taikymui, į kitą Asocijuotąją Šalį eksportuojami produktai yra laikomi eksportuojančios Asocijuotosios Šalies kilmės produktais, jei jie yra gauti toje Asocijuotojoje Šalyje ir juose yra kitos Asocijuotosios Šalies kilmės medžiagų ir jei eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje atliktų apdorojimo ar perdirbimo operacijų mastas yra didesnis nei šio priedėlio 6 straipsnyje nurodytų operacijų mastas. Tokios medžiagos nebūtinai turi būti pakankamai apdorotos arba perdirbtos pagal šio priedėlio 4 straipsnį.

2. Nedarant poveikio šio priedėlio 2 straipsnio taikymui, Asocijuotojoje Šalyje atliktas apdorojimas ar perdirbimas laikomas atliktu eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje, jei gauti produktai buvo vėliau apdoroti ar perdirbti toje eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje.

8 STRAIPSNIS

Kvalifikacinis vienetas

1. Taikant šį priedėlį, kvalifikaciniu vienetu laikomas konkretus produktas, kuris, klasifikuojant pagal Suderintos sistemos nomenklatūrą, laikomas baziniu vienetu. Todėl:
 - a) kai produktas, kurį sudaro gaminių grupė arba rinkinys, pagal Suderintos sistemos taisykles yra klasifikuojamas jį priskiriant vienai pozicijai, ta visuma sudaro kvalifikacinį vienetą;
 - b) kai siuntą sudaro tam tikras skaičius vienodų produktų, priskiriamų tai pačiai Suderintos sistemos pozicijai, taikant šį priedėlį atsižvelgiama atskirai į kiekvieną produktą.
2. Jei pagal Suderintos sistemos interpretavimo Bendrųjų taisyklių 5 taisyklę pakuotė klasifikuojama kartu su produktu, nustatant kilmę ji taip pat vertinama kartu su produktu.
3. Reikmenys, atsarginės dalys ir įrankiai, siunčiami kartu su įranga, mechanizmu, aparatu ar transporto priemone, įeinantys į įprastą jų sudėtį ir įtraukti į jų gamintojo kainą (*ex-works* kainą), yra laikomi neatskiriama tos įrangos, mechanizmo, aparato ar transporto priemonės dalimi.

9 STRAIPSNIS

Rinkiniai

Rinkiniai, kaip nurodyta Suderintos sistemos interpretavimo Bendrųjų taisyklių 3 taisyklėje, laikomi turinčiais kilmės statusą, jei kilmės statusą turi visos jų sudėtinės dalys. Jei rinkinį sudaro kilmės statusą turintys ir kilmės statuso neturintys produktai, visas rinkinys laikomas turinčiu kilmės statusą, jei panaudotų kilmės statuso neturinčių produktų vertė neviršija 15 % rinkinio gamintojo kainos (*ex-works* kainos).

10 STRAIPSNIS

Neutralūs elementai

Siekiant nustatyti, ar produktas turi kilmės statusą, neatsižvelgiama į tolesnių elementų, kurie gali būti naudojami produkto gamyboje, kilmę:

- a) energijos ir kuro;
- b) įrangos ir įrenginių;
- c) mechanizmų ir įrankių;
- d) kitų prekių, kurios neįeina į galutinę produkto sudėtį ir nėra tam skirtos.

11 STRAIPSNIS

Apskaitos atskyrimas

1. Jei produktui apdoroti ar perdirbti naudojamos kilmės statusą turinčios ir jo neturinčios pakeičiamos medžiagos, ekonominės veiklos vykdytojai gali užtikrinti, kad tos medžiagos būtų apskaitomos taikant apskaitos atskyrimo metodą, neprivalant atskirai jų laikyti.
2. Ekonominės veiklos vykdytojai gali užtikrinti, kad 1701 pozicijai priskiriami kilmės statusą turintys ir jo neturintys produktai būtų apskaitomi taikant apskaitos atskyrimo metodą, neprivalant atskirai jų laikyti.
3. Asocijuotosios Šalys gali reikalauti, kad apskaitos atskyrimo metodą būtų galima taikyti tik gavus išankstinį muitinės leidimą. Muitinė gali leidimą suteikti taikydama tokias sąlygas, kokios, jos manymu, yra tinkamos, ir stebi, kaip naudojamosi tuo leidimu. Muitinė gali panaikinti leidimą, jei metodą taikantis asmuo netinkamai tuo leidimu naudojasi arba nesilaiko kurių nors kitų šiame priedėlyje nustatytų sąlygų.

Taikant apskaitos atskyrimo metodą turi būti užtikrinta, kad eksportuojančios Asocijuotosios Šalies kilmės produktais bet kuriuo metu būtų laikoma ne daugiau produktų, nei tuo atveju, jei atsargos būtų fiziškai atskirtos.

Apskaitos atskyrimo metodas taikomas ir jo taikymas registruojamas pagal eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje taikomus bendruosius apskaitos principus.

4. Apskaitos atskyrimo metodą taikantis asmuo surašo prekių kilmės įrodymus arba kreipiasi, kad jie būtų surašyti produktų, kurie gali būti laikomi eksportuojančios Asocijuotosios Šalies kilmės produktais, kiekiui. Apskaitos atskyrimo metodą taikantis asmuo muitinės prašymu pateikia tų kiekių apskaitos ataskaitą.

III DALIS

TERITORINIAI REIKALAVIMAI

12 STRAIPSNIS

Teritoriškumo principas

1. Šio priedėlio II dalyje išdėstytų sąlygų bet kuris asmuo atitinkamoje Asocijuotojoje Šalyje laikosi nepertraukiamai.
2. Jei kilmės statusą turintys produktai, eksportuoti iš Asocijuotosios Šalies į trečiąją šalį, gražinami, jie laikomi neturinčiais kilmės statuso, jei muitinei nepateikiama jai priimtinių įrodymų, kad:
 - a) gražinami produktai yra tie patys, kurie buvo eksportuoti, ir
 - b) su produktais nebuvo atlikta jokių kitų operacijų, išskyrus tas, kurios yra būtinos gerai produktų būklei išlaikyti, kol jie yra laikomi toje šalyje arba eksportuojami.
3. Kai prekės įgyja kilmės statusą pagal šio priedėlio II dalyje išdėstytas sąlygas, laikoma, kad ne eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje atliktas iš tos Asocijuotosios Šalies eksportuotų ir vėliau reimportuotų medžiagų apdorojimas ar perdirbimas neturi poveikio tam statusui, jei:
 - a) tos medžiagos yra gautos tik eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje arba jų apdorojimo ar perdirbimo operacijų, atliktų prieš jas eksportuojant, mastas yra didesnis nei šio priedėlio 6 straipsnyje išvardytų operacijų mastas, ir

b) muitinei priimtinu būdu galima įrodyti, kad:

- i) reimportuoti produktai yra gauti apdorojant ar perdirbant eksportuotas medžiagas, ir
- ii) bendra pridėtinė vertė, sukurta ne eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje taikant šio straipsnio nuostatas, neviršija 10 % galutinio produkto, kuriam prašoma suteikti kilmės statusą, gamintojo kainos (*ex-works* kainos).

4. Taikant šio straipsnio 3 dalį, šio priedėlio II dalyje išdėstytos kilmės statuso įgijimo sąlygos netaikomos ne eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje atliekamam apdorojimui ar perdirbimui. Tačiau, jei galutinio produkto kilmės statusas nustatomas taikant didžiausią leistiną visų įkomponuotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertę, kaip nustatyta šio priedėlio II priede, bendra eksportuojančios Asocijuotosios Šalies teritorijoje įkomponuotų panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė kartu su ne toje eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje sukurta bendra pridėtine verte, taikant šį straipsnį, negali viršyti nurodyto procentinio dydžio.

5. 3 ir 4 dalių tikslais, terminas „bendra pridėtinė vertė, įgyta ne“ – visos sąnaudos, patirtos ne eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje, įskaitant ten įkomponuotų medžiagų vertę.

6. Šio straipsnio 3 ir 4 dalys netaikomos produktams, kurie neatitinka šio priedėlio II priede išdėstytų sąlygų arba kuriuos pakankamai apdorotais arba perdirbtais galima laikyti tik tuo atveju, jei taikomas 5 straipsnyje nustatytas bendras leistinasis nuokrypis.

7. Bet koks ne eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje atliekamas apdorojimas ar perdirbimas, kuriam taikomos šio straipsnio nuostatos, atliekamas pagal laikinojo išvežimo perdirbti ar panašias procedūras.

13 STRAIPSNIS

Nekeitimas

1. Šiuo Susitarimu numatytas lengvatinis režimas taikomas tik šiame priedėlyje nustatytus reikalavimus atitinkantiems ir importui į Asocijuotąją Šalį įforminti deklaruojamiems produktams, jei tie produktai yra tie patys produktai, kurie buvo eksportuoti iš eksportuojančios Asocijuotosios Šalies. Prieš tai, kai produktai deklaruojami išleidimui į laisvą apyvartą įforminti, jie neturi būti kaip nors pakeičiami arba su jais neturi būti atliekamos kitos operacijos, išskyrus tas operacijas, kurios yra būtinos gerai produktų būklei išlaikyti arba ženklams, etiketėms, plomboms ar dokumentams, kuriais užtikrinamas specialių importuojančioje Asocijuotojoje Šalyje taikomų vidaus reikalavimų laikymasis, pridėti ar pritvirtinti, jei jas prižiūri trečiosios (-iųjų) tranzito šalies (-ių) arba trečiosios (-iųjų) šalies (-ių), kurioje siunta skaidoma, muitinė (-ės).
2. Produktus arba siuntas galima saugoti, jei tuos produktus arba siuntas prižiūri trečiosios (-iųjų) tranzito šalies (-ių) muitinė (-ės).
3. Nedarant poveikio šio priedėlio IV dalies taikymui, siuntas galima skaidyti, jei jas prižiūri trečiosios (-iųjų) šalies (-ių), kurioje (-ose) jos skaidomos, muitinė (-ės).
4. Kilus abejonių, importuojanti Asocijuotoji Šalis gali bet kuriuo metu prašyti, kad importuotojas arba jo atstovas pateiktų visus reikiamus dokumentus, kuriais įrodoma, kad laikomasi šio straipsnio nuostatų; tai gali būti bet kokie patvirtinamieji dokumentai, ir visų pirma:
 - a) sutartiniai transporto dokumentai, pvz., konosamentai;

- b) faktiniai ar konkretūs įrodymai, pagrįsti pakuočių ženkliniu ar numeracija;
- c) neklastojimo sertifikatas, išduotas trečiosios (-iųjų) tranzito šalies (-ių) arba trečiosios (-iųjų) šalies (-ių), kurioje siunta skaidoma, muitinės, arba bet kurie kiti dokumentai, kuriais įrodoma, kad prekės buvo prižiūrimos trečiosios (-iųjų) tranzito šalies (-ių) arba trečiosios (-iųjų) šalies (-ių), kurioje siunta skaidoma, muitinės, arba
- d) su pačiomis prekėmis susiję įrodymai.

14 STRAIPSNIS

Parodos

1. Kilmės statusą turintiems produktams, eksponavimo tikslais siunčiamiems į šalį, išskyrus šalis, kurioms pagal šio priedėlio 7 straipsnį taikoma kumuliacija, ir po parodos parduodamiems importuoti į Asocijuotąją Šalį, importo metu taikomas šis Susitarimas, jei muitinei priimtinu būdu įrodoma, kad:
 - a) eksportuotojas išsiuntė produktus iš Asocijuotosios Šalies į šalį, kurioje organizuojama paroda, ir ten juos eksponavo;
 - b) tas eksportuotojas produktus pardavė ar kitaip perleido asmeniui kitoje Asocijuotojoje Šalyje;
 - c) vykstant parodai ar iškart po jos produktai buvo siunčiami tokios būklės kaip ir siunčiant į parodą, ir

d) į parodą išsiųsti produktai nebuvo naudojami jokiems kitiems tikslams, išskyrus jų demonstravimą parodoje.

2. Kilmės įrodymas išduodamas arba surašomas pagal šio priedėlio V dalį ir įprastu būdu pateikiamas importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinei. Jame nurodomas parodos pavadinimas ir adresas. Prireikus gali būti reikalaujama pateikti papildomus patvirtinamuosius dokumentus, kuriuose nurodomos produktų eksponavimo sąlygos.

3. 1 dalis taikoma bet kuriai prekybos, pramonės, žemės ūkio ar amatų parodai, mugei ar panašiam viešojo demonstravimo renginiui, kurie nėra organizuojami parduotuvėse ar verslo patalpose asmeniniais tikslais parduodant užsieninius produktus ir kurių metu produktus prižiūri muitinė.

IV DALIS

KILMĖS ĮRODYMAS

15 STRAIPSNIS

Bendrieji reikalavimai

1. Asocijuotosios Šalies kilmės produktams, importuojamiems į kitą Asocijuotąją Šalį, šis Susitarimas taikomas pateikus vieną iš šių kilmės įrodymų:
 - a) EUR.1 judėjimo sertifikata, kurio pavyzdys pateikiamas šio priedėlio IV priede;
 - b) šio priedėlio 16 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais – kilmės deklaraciją, kurios tekstas pateikiamas šio priedėlio III priede, kurią eksportuotojas surašo sąskaitoje faktūroje, pristatymo pranešime ar bet kuriame kitame komerciniame dokumente, kuriame atitinkami produktai pakankamai išsamiai apibūdinti, kad juos būtų galima identifikuoti.
2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, kilmės statusą turintiems produktams, kaip tai suprantama šiame priedėlyje, šio priedėlio 25 straipsnyje nurodytais atvejais šis Susitarimas taikomas nereikalaujant pateikti nė vieno iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kilmės įrodymų.

3. Nedarant poveikio 1 dalies taikymui, Asocijuotosios Šalys gali susitarti, kad joms vykdant lengvatinę tarpusavio prekybą 1 dalyje nurodyti kilmės įrodymai būtų pakeisti pareiškimais apie prekių kilmę, kuriuos surašo elektroninėje duomenų bazėje pagal Asocijuotųjų Šalių teisės nuostatas registruoti eksportuotojai.

4. Taikant 1 dalį, Asocijuotosios Šalys gali susitarti sukurti sistemą, kuri leistų 1 dalyje nurodytus kilmės įrodymus išduoti arba pateikti elektroniniu būdu.

16 STRAIPSNIS

Kilmės deklaracijos surašymo sąlygos

1. Šio priedėlio 15 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą kilmės deklaraciją gali surašyti:
 - a) šio priedėlio 17 straipsnyje apibūdintas patvirtintas eksportuotojas, arba
 - b) bet kuris eksportuotojas dėl bet kurios siuntos, sudarytos iš vienos ar daugiau pakuočių, kuriose yra kilmės statusą turinčių produktų, kurių bendra vertė neviršija 6 000 EUR.
2. Kilmės deklaracija gali būti surašyta, jei produktai gali būti laikomi Asocijuotosios Šalies kilmės produktais ir atitinka kitus šio priedėlio reikalavimus.

3. Kilmės deklaraciją surašantis eksportuotojas turi būti pasirengęs bet kuriuo metu eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinės prašymu pateikti visus reikiamus dokumentus, kuriais įrodomas atitinkamų produktų kilmės statusas ir atitiktis kitiems šio priedėlio reikalavimams.
4. Rengdamas kilmės deklaraciją eksportuotojas sąskaitoje faktūroje, pristatymo pranešime ar bet kuriame kitame komerciniame dokumente spausdinimo mašinėle ar spausdintuvu atspausdina arba antspauduoja kilmės deklaracijos tekstą, pateiktą šio priedėlio III priede; šiuo tikslu jis naudoja tekstą viena iš tame priede numatytų kalbų ir laikosi eksportuojančios Asocijuotosios Šalies nacionalinės teisės. Jei kilmės deklaracija surašoma ranka, reikia rašyti rašalu ir spausdintinėmis raidėmis.
5. Kilmės deklaracijas ranka pasirašo pats eksportuotojas. Tačiau nereikalaujama, kad kilmės deklaracijas pasirašytų patvirtintas eksportuotojas, kaip tai suprantama šio priedėlio 17 straipsnyje, jei tas patvirtintas eksportuotojas eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinei pateikia rašytinį įsipareigojimą prisiimti visą atsakomybę už bet kurią kilmės deklaraciją, kurioje tas patvirtintas eksportuotojas identifikuojamas, tarsi jis pats būtų tą deklaraciją pasirašęs ranka.
6. Kilmės deklaraciją eksportuotojas gali surašyti, kai joje nurodyti produktai yra eksportuojami arba jau eksportuoti (toliau – atgaline data surašyta kilmės deklaracija), jei ta deklaracija importuojančioje Asocijuotojoje Šalyje pateikiama per 2 metus po joje nurodytų produktų importo. Jei siunta skaidoma pagal šio priedėlio 13 straipsnio 3 dalį ir jei laikomasi to paties 2 metų termino, kilmės deklaraciją atgaline data surašo patvirtintas eksportuojančios Asocijuotosios Šalies eksportuotojas.

17 STRAIPSNIS

Patvirtintas eksportuotojas

1. Eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė, vadovaudamasi nacionaliniais reikalavimais, gali leisti toje Asocijuotojoje Šalyje įsisteigusiam eksportuotojui (toliau – patvirtintas eksportuotojas) surašyti kilmės deklaracijas, nepriklausomai nuo atitinkamų produktų vertės.
2. 1 dalyje nurodyto leidimo prašantis eksportuotojas muitinei priimtinu būdu pateikia visas garantijas, būtinas produktų kilmės statusui ir atitikčiai kitiems šio priedėlio reikalavimams patikrinti.
3. Muitinė patvirtintam eksportuotojui suteikia muitinės leidimo numerį, kuris nurodomas kilmės deklaracijoje.
4. Muitinė tikrina, ar 1 dalyje nurodytu leidimu naudojama tinkamai. Muitinė gali panaikinti leidimą, jei patvirtintas eksportuotojas netinkamai juo naudojasi, ir jį panaikina, jei patvirtintas eksportuotojas nebeteikia 2 dalyje nurodytų garantijų.

18 STRAIPSNIS

EUR.1 judėjimo sertifikato išdavimo tvarka

1. Eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė EUR.1 judėjimo sertifikatą išduoda eksportuotojui arba eksportuotojo atsakomybe jo įgaliotajam atstovui pateikus rašytinį prašymą.

2. 1 dalies taikymo tikslais eksportuotojas arba jo įgaliotasis atstovas užpildo EUR.1 judėjimo sertifikato ir EUR.1 judėjimo sertifikato prašymo formas, kaip nustatyta šio priedėlio IV priede. EUR.1 judėjimo sertifikatas ir EUR.1 judėjimo sertifikato prašymas pildomi viena iš kalbų, kuria sudarytas šis Susitarimas, ir laikantis eksportuojančios Asocijuotosios Šalies nacionalinės teisės. Jei EUR.1 judėjimo sertifikatas ir EUR.1 judėjimo sertifikato prašymas pildomi ranka, turi būti rašoma rašalu ir spausdintinėmis raidėmis. Produktų aprašymas pateikiamas tam skirtame langelyje, nepaliekant tuščių eilučių. Jei užpildytame langelyje lieka tuščios vietos, po paskutiniąją aprašymo eilutę brėžiama horizontali linija, o tuščias plotas perbraukiamas.

3. EUR.1 judėjimo sertifikatą išduoti prašantis eksportuotojas turi būti pasirengęs EUR.1 judėjimo sertifikatą išduodančios eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinės prašymu bet kuriuo metu pateikti visus reikiamus dokumentus, kuriais įrodomas atitinkamų produktų kilmės statusas ir atitiktis kitiems šio priedėlio reikalavimams.

4. Jei atitinkami produktai gali būti laikomi Asocijuotosios Šalies kilmės statusą turinčiais produktais ir atitinka kitus šio priedėlio reikalavimus, EUR.1 judėjimo sertifikatą išduoda eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė.

5. EUR.1 judėjimo sertifikatus išduodanti muitinė imasi visų būtinų priemonių produktų kilmės statusui ir atitiktis kitiems šio priedėlio reikalavimams patikrinti. Tuo tikslu EUR.1 judėjimo sertifikatus išduodanti muitinė turi teisę reikalauti pateikti bet kokius įrodymus ir atlikti bet kokius eksportuotojo apskaitos registrų patikrinimus ar bet kokias kitas patikras, kurios, jos nuomone, yra būtinos. Be to, muitinė užtikrina, kad EUR.1 judėjimo sertifikatas ir EUR.1 judėjimo sertifikato prašymas būtų užpildyti tinkamai. Visų pirma, ji patikrina, ar produktams aprašyti skirta vieta užpildyta taip, kad neliktų vietos apgaulingiems papildomiems įrašams.

6. EUR.1 judėjimo sertifikato išdavimo data nurodoma EUR.1 judėjimo sertifikato 11 langelyje.
7. Muitinė EUR.1 judėjimo sertifikatą išduoda ir perduoda eksportuotojui iš karto po to, kai produktai buvo eksportuoti arba jų eksportas užtikrintas.

19 STRAIPSNIS

EUR.1 judėjimo sertifikatų išdavimas atgaline data

1. Nepaisant šio priedėlio 18 straipsnio 7 dalies, EUR.1 judėjimo sertifikatas gali būti išduotas po produktų, kuriems jis skirtas, eksporto, jei:
 - a) eksporto metu EUR.1 judėjimo sertifikatas nebuvo išduotas dėl klaidų, netyčinio aplaidumo ar ypatingų aplinkybių;
 - b) muitinei priimtinu būdu įrodoma, kad EUR.1 judėjimo sertifikatas buvo išduotas, bet dėl techninių priežasčių nebuvo priimtas importuojant;
 - c) galutinė atitinkamų produktų paskirties vieta eksporto metu nebuvo žinoma ir buvo nustatyta jų pervežimo arba saugojimo metu ir po galimo siuntų suskaidymo pagal šio priedėlio 13 straipsnio 3 dalį.
2. Taikant 1 dalį, eksportuotojas savo prašyme dėl EUR.1 judėjimo sertifikato nurodo produktų, kuriems skirtas EUR.1 judėjimo sertifikatas, eksporto vietą bei datą ir prašymo pateikimo priežastis.

3. Muitinė EUR.1 judėjimo sertifikatą atgaline data gali išduoti per 2 metus nuo produktų eksporto ir tik patikrinusi, ar eksportuotojo EUR.1 judėjimo sertifikato prašyme pateikta informacija atitinka kituose atitinkamuose dokumentuose pateiktą informaciją.
4. Atgaline data išduodami EUR.1 judėjimo sertifikatai turi būti patvirtinti šiuo įrašu anglų kalba: „ISSUED RETROSPECTIVELY“.
5. Įrašas anglų kalba „ISSUED RETROSPECTIVELY“ įrašomas EUR.1 judėjimo sertifikato 7 langelyje.

20 STRAIPSNIS

EUR.1 judėjimo sertifikato dublikato išdavimas

1. Jei EUR.1 judėjimo sertifikatas pavagiamas, pametamas ar sunaikinamas, eksportuotojas gali kreiptis į EUR.1 judėjimo sertifikatą išdavusią muitinę, kad pagal jos turimus eksporto dokumentus būtų surašytas dublikatas.
2. Pagal 1 dalį išduotas EUR.1 judėjimo sertifikato dublikatas patvirtinamas šiuo įrašu anglų kalba: „DUPLICATE“.
3. Įrašas anglų kalba „DUPLICATE“ įrašomas EUR.1 judėjimo sertifikato dublikato 7 langelyje.
4. EUR.1 judėjimo sertifikato dublikate nurodyta EUR.1 judėjimo sertifikato originalo išdavimo data laikoma dublikato įsigaliojimo data.

21 STRAIPSNIS

Kilmės įrodymo galiojimas

1. Kilmės įrodymas galioja 10 mėnesių nuo išdavimo ar surašymo eksportuojančioje Asocijuotojoje Šalyje dienos ir per tą laikotarpį pateikiamas importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinei.
2. Pareiškimai apie prekių kilmę, kurie importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinei pateikiami pasibaigus 1 dalyje nurodytam galiojimo laikotarpiui, gali būti priimami lengvatinių muitų tarifų taikymo tikslais, jei tie kilmės įrodymai iki jų galiojimo termino pabaigos nebuvo pateikti dėl išimtinių aplinkybių.
3. Kitais pavėluoto pateikimo atvejais importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė gali priimti kilmės įrodymus, jei produktai muitinei buvo pateikti iki jų kilmės įrodymo galiojimo termino pabaigos.

22 STRAIPSNIS

Laisvosios zonos

1. Asocijuotosios Šalys imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad produktai, kuriais prekiaujama pateikus kilmės įrodymą ir kuriuos vežant naudojamosi jų teritorijoje esančia laisvąja zona, nebūtų pakeisti kitomis prekėmis ir su jais nebūtų atliekamos jokios operacijos, išskyrus įprastas operacijas, skirtas tam, kad jų būklė nesuprastėtų.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, kai Asocijuotosios Šalies kilmės produktai importuojami į laisvąją zoną su kilmės įrodymu ir yra apdorojami ar perdirbami, gali būti išduotas arba surašytas naujas kilmės įrodymas, jei atliktos apdorojimo ar perdirbimo operacijos atitinka šio priedėlio nuostatas.

23 STRAIPSNIS

Importo reikalavimai

Kilmės įrodymai pateikiami importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinei toje Asocijuotojoje Šalyje nustatyta tvarka.

24 STRAIPSNIS

Importavimas dalimis

Jei, importuotojo prašymu ir laikantis importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinės nustatytų sąlygų, išmontuoti arba nesurinkti produktai, kaip tai suprantama Suderintos sistemos aiškinimo Bendrųjų taisyklių 2 taisyklės a punkte, ir priskiriami XVI ir XVII skyriams arba 7308 ir 9406 pozicijoms, yra importuojami dalimis, importuojant pirmąją siuntos dalį muitinei gali būti pateiktas bendras tokių produktų kilmės įrodymas.

25 STRAIPSNIS

Atleidimas nuo reikalavimo pateikti kilmės įrodymą

1. Produktai, kuriuos privatūs asmenys mažose siuntose siunčia kitiems privatiems asmenims arba kurie yra keleivių asmeninio bagažo dalis, pripažįstami kilmės statusą turinčiais produktais; pateikti kilmės įrodymo nereikalaujama, jei tokie produktai nėra importuojami prekybos tikslais ir dėl jų pateiktas pareiškimas, kad jie atitinka šio priedėlio reikalavimus, be to, nėra abejonių dėl tokio pareiškimo teisingumo.
2. Importas nelaikomas prekybiniu importu, jei paisoma visų šių sąlygų:
 - a) importas yra nereguliarus;
 - b) importuojami produktai yra skirti tik gavėjų, keleivių ar jų šeimų asmeninėms reikmėms;
 - c) iš produktų pobūdžio ir kiekio aišku, kad nesiekama jokių komercinių tikslų.
3. Bendra produktų vertė mažų siuntų atveju neturi viršyti 500 EUR, o produktų, kurie yra keleivių asmeninio bagažo dalis, atveju – 1 200 EUR.

26 STRAIPSNIS

Neatitikimai ir formalios klaidos

1. Aptikus nedidelių kilmės įrodyme pateiktų duomenų ir dokumente, kuris muitinės įstaigai pateikiamas produktų importo formalumams atlikti, pateiktų duomenų neatitikimų, kilmės įrodymas *ipso facto* netampa niekiniu, jei nustatoma, kad tame dokumente pateikti duomenys atitinka produktus, apie kuriuos jie buvo pateikti.
2. 1 dalyje nurodyti dokumentai neturi būti atmetami dėl akivaizdžiai formalių kilmės įrodymo klaidų (pvz., spausdinimo klaidų), jei dėl tų klaidų nekyla abejonių dėl tuose dokumentuose pateiktų duomenų teisingumo.

27 STRAIPSNIS

Tiekėjo deklaracijos

1. Kai EUR.1 judėjimo sertifikatas yra išduodamas arba kilmės deklaracija yra surašoma Asocijuotojoje Šalyje kilmės statusą turintiems produktams, kuriems pagaminti pagal šio priedėlio 7 straipsnį buvo panaudotos iš kitos Asocijuotosios Šalies įvežtos prekės, kurios toje Šalyje buvo apdorotos ar perdirbtos, bet neįgijo lengvatinės kilmės statuso, atsižvelgiama į pagal šį straipsnį surašytą toms prekėms skirtą tiekėjo deklaraciją.

2. 1 dalyje nurodyta tiekėjo deklaracija yra naudojama kaip įrodymas, kad atitinkamos prekės buvo apdorotos ar perdirbtos Asocijuotojoje Šalyje, siekiant nustatyti, ar produktai, kuriuos gaminant buvo panaudotos šios prekės, gali būti laikomi eksportuojančios Asocijuotosios Šalies kilmės produktais ir ar jie atitinka kitus šio priedėlio reikalavimus.

3. Išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus, tiekėjas kiekvienai prekių siuntai surašo atskirą tiekėjo deklaraciją šio priedėlio VI priede nustatyta forma popieriaus lape, pridedamame prie sąskaitos faktūros, pristatymo pranešimo ar bet kurio kito komercinio dokumento, kuriame atitinkamos prekės apibūdinamos pakankamai išsamiai, kad jas būtų galima identifikuoti.

4. Jei tiekėjas konkrečiam klientui reguliariai tiekia prekes, kurių apdorojimas ar perdirbimas Asocijuotojoje Šalyje kurį laiką, tikėtina, nesikeis, tiekėjas gali pateikti bendrą tiekėjo deklaraciją, kuri taikoma ir vėlesnėms tų prekių siuntoms (toliau – ilgalaikė tiekėjo deklaracija).

Ilgalaikė tiekėjo deklaracija gali galioti ne ilgiau kaip 2 metus nuo ilgalaikės tiekėjo deklaracijos surašymo. Ilgesnio ilgalaikės tiekėjo deklaracijos galiojimo sąlygas nustato Asocijuotosios Šalies, kurioje tokia deklaracija surašoma, muitinė.

Tiekėjas ilgalaikę tiekėjo deklaraciją surašo šio priedėlio VII priede nustatyta forma ir apibūdina atitinkamas prekes pakankamai išsamiai, kad jas būtų galima identifikuoti. Atitinkamam klientui ji pateikiama prieš tam klientui išsiunčiant pirmąją prekių, kurioms ta ilgalaikė tiekėjo deklaracija skirta, siuntą arba kartu su pirmąja siunta. Jei ilgalaikė tiekėjo deklaracija tiekiamoms prekėms nebegalioja, tiekėjas apie tai nedelsdamas praneša klientui.

5. 3 dalyje nurodyta tiekėjo deklaracija ir 4 dalyje nurodyta ilgalaikė tiekėjo deklaracija spausdinamos spausdinimo mašinėle ar spausdintuvu viena iš kalbų, kuria sudarytas šis Susitarimas, ir laikantis Asocijuotosios Šalies, kurioje ta deklaracija surašoma, teisės nuostatų; deklaraciją ranka pasirašo pats tiekėjas. Tos deklaracijos taip pat gali būti surašomos ranka; tokiu atveju tiekėjo deklaracija ar ilgalaikė tiekėjo deklaracija surašomos rašalu ir spausdintinėmis raidėmis.

6. 3 dalyje nurodytą tiekėjo deklaraciją arba 4 dalyje nurodytą ilgalaikę tiekėjo deklaraciją surašantis tiekėjas turi būti pasirengęs Asocijuotosios Šalies, kurioje surašoma deklaracija, muitinės prašymu bet kuriuo metu pateikti visus reikiamus dokumentus, kuriais įrodoma, kad toje deklaracijoje pateikta informacija yra teisinga.

28 STRAIPSNIS

Eurais apskaičiuotos sumos

1. Taikant šio priedėlio 16 straipsnio 1 dalies b punktą ir 25 straipsnio 3 dalį, kai sąskaitose faktūrose produktų kainos nurodomos ne eurais, o kita valiuta, kiekvienais metais nacionaline euro neįsivedusių ES valstybių narių valiuta kiekviena atitinkama ES valstybė narė nustato sumas, lygiavertes eurais apskaičiuotoms sumoms.

2. Šio priedėlio 16 straipsnio 1 dalies b punktas arba 25 straipsnio 3 dalis siuntai taikomi atsižvelgiant į tą valiutą, kuri buvo nurodyta sąskaitoje faktūroje, pagal atitinkamos ES valstybės narės nustatytą sumą.

3. Sumos, kurios turi būti nurodytos nacionaline valiuta, ta valiuta turi būti lygiavertės sumoms, apskaičiuotoms eurai pirmąją spalio mėn. darbo dieną. Tos sumos Europos Komisijai pranešamos iki spalio 15 d. ir taikomos nuo kitų metų sausio 1 d. Europos Komisija atitinkamas sumas praneša suinteresuotosioms šalims.

4. Atitinkama ES valstybė narė gali suapvalinti sumą, gautą konvertavus eurai apskaičiuotą sumą į jos nacionalinę valiutą, iki didesnio arba mažesnio skaičiaus. Iki didesnio arba mažesnio skaičiaus suapvalinta suma nuo sumos, gautos po konvertavimo, negali skirtis daugiau kaip 5 %. ES valstybė narė gali išlaikyti nepakeistą savo ekvivalentą nacionaline valiuta, atitinkantį eurai apskaičiuotą sumą, jei 3 dalyje nurodyto metinio patikslinimo metu konvertuojant tą sumą prieš jos suapvalinimą iki didesnio arba mažesnio skaičiaus ekvivalentas nacionaline valiuta padidėja mažiau nei 15 %. Ekvivalentas nacionaline valiuta gali likti nepakeistas, jei po konvertavimo ekvivalento vertė sumažėtų.

5. Asocijuotajai Šaliai paprašius Jungtinis komitetas peržiūri eurai apskaičiuotas sumas. Atlikdamas tą peržiūrą, Jungtinis komitetas įvertina, ar pageidautina faktiškai išlaikyti atitinkamų ribų poveikį. Tuo tikslu jis gali nuspręsti pakeisti eurai apskaičiuotas sumas.

V DALIS

BENDRADARBIAVIMO PRINCIPAI IR PATVIRTINAMIEJI DOKUMENTAI

29 STRAIPSNIS

Patvirtinamieji dokumentai, kilmės įrodymų ir papildomų dokumentų saugojimas

1. Kilmės deklaraciją surašęs arba prašymą išduoti EUR.1 judėjimo sertifikatą pateikęs eksportuotojas ne mažiau kaip 3 metus nuo kilmės deklaracijos išdavimo arba surašymo saugo tu kilmės įrodymų ir visų produkto kilmės statusą patvirtinančių dokumentų spausdintą kopiją arba elektroninę versiją.
2. Tiekėjas, surašantis tiekėjo deklaraciją, tiekėjo deklaracijos ir visų sąskaitų faktūrų, pristatymo pranešimų ar kitų komercinių dokumentų, prie kurių pridedama ta tiekėjo deklaracija, kopijas ir šio priedėlio 27 straipsnio 6 dalyje nurodytus dokumentus saugo ne trumpiau kaip 3 metus.

Tiekėjas, surašantis ilgalaikę tiekėjo deklaraciją, ilgalaikės tiekėjo deklaracijos ir visų sąskaitų faktūrų, pristatymo pranešimų ar kitų komercinių dokumentų, susijusių su prekėmis, kurioms skirta ta atitinkamam klientui išsiųsta ilgalaikė tiekėjo deklaracija, kopijas ir šio priedėlio 27 straipsnio 6 dalyje nurodytus dokumentus saugo ne trumpiau kaip 3 metus nuo ilgalaikės tiekėjo deklaracijos galiojimo pabaigos dienos.

3. Taikant 1 dalį, kilmės statusą patvirtinantys dokumentai yra, *inter alia*:
- a) tiesioginiai eksportuotojo arba tiekėjo vykdomų procesų, kuriais siekiama gauti produktą, įrodymai, esantys, pavyzdžiui, apskaitos registruose arba vidaus buhalterinės apskaitos dokumentuose;
 - b) dokumentai, kuriais įrodomas panaudotų medžiagų kilmės statusas, išduoti ar surašyti atitinkamoje Asocijuotojoje Šalyje pagal jos nacionalinės teisės aktus;
 - c) atitinkamoje Asocijuotojoje Šalyje pagal jos nacionalinės teisės aktus išduoti ar surašyti dokumentai, kuriais įrodoma, kad medžiagos buvo apdorotos ar perdirbtos toje Asocijuotojoje Šalyje;
 - d) Asocijuotosiose Šalyse pagal šį priedėlį išduotos ar surašytos kilmės deklaracijos arba EUR.1 judėjimo sertifikatai, kuriais įrodomas panaudotų medžiagų kilmės statusas;
 - e) tinkami ne Asocijuotosiose Šalyse pagal šio priedėlio 12 ir 13 straipsnius atliktų apdorojimo ar perdirbimo operacijų įrodymai, kad tų straipsnių reikalavimai įvykdyti.
4. EUR.1 judėjimo sertifikatus išduodanti eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė šio priedėlio 18 straipsnio 2 dalyje nurodytą EUR.1 judėjimo sertifikato prašymą saugo ne trumpiau kaip 3 metus.
5. Importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė jai pateiktus EUR.1 judėjimo sertifikatus ir kilmės deklaracijas saugo ne trumpiau kaip 3 metus.

6. Tiekėjo deklaracijos, kuriomis įrodomas Asocijuotojoje Šalyje atliktas panaudotų medžiagų apdorojimas arba perdirbimas ir kurios yra surašytos toje Asocijuotojoje Šalyje, laikomos atitinkamai šio priedėlio 16 straipsnio 3 dalyje, 18 straipsnio 4 dalyje bei 27 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyta kilmės deklaracija, EUR.1 judėjimo sertifikatu, tiekėjo deklaracija arba ilgalaikė tiekėjo deklaracija, naudojamais siekiant įrodyti, kad produktai, kuriems skirta kilmės deklaracija arba EUR.1 judėjimo sertifikatas, gali būti laikomi tos Asocijuotosios Šalies kilmės produktais ir kad jie atitinka kitus šiame priedėlyje nustatytus reikalavimus.

30 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas

Nedarant poveikio Bendrojo susitarimo 90 straipsnio taikymui, jeigu dėl šio priedėlio 32 ir 33 straipsniuose nurodytų tikrinimo procedūrų arba šio priedėlio aiškinimo kyla ginčų, kurių negali išspręsti tikrinimo prašanti muitinė ir už to tikrinimo atlikimą atsakinga muitinė, tie ginčai perduodami spręsti Jungtiniam komitetui. Importuotojo ir importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinės ginčai sprendžiami pagal tos Asocijuotosios Šalies teisės aktus.

VI DALIS

ADMINISTRACINIS BENDRADARBIAVIMAS

31 STRAIPSNIS

Pranešimas ir bendradarbiavimas

1. Asocijuotųjų Šalių muitinės pateikia viena kitai antspaudų, kuriuos jų muitinės įstaigos naudoja išduodamos EUR.1 judėjimo sertifikatus, pavyzdžius, patvirtintiems eksportuotojams suteikiamų leidimų numerių pavyzdžius ir muitinių, kurios atsakingos už tų EUR.1 judėjimo sertifikatų ir kilmės deklaracijų tikrinimą, adresus.
2. Siekiant užtikrinti tinkamą šio priedėlio taikymą, Asocijuotųjų Šalių muitinės padeda viena kitai tikrinti EUR.1 judėjimo sertifikatų, kilmės deklaracijų ir tiekėjo deklaracijų autentiškumą bei tuose dokumentuose pateiktos informacijos teisingumą.

32 STRAIPSNIS

Kilmės įrodymų tikrinimas

1. Kilmės įrodymų paskesnis tikrinimas atliekamas atsitiktine tvarka arba kai importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė turi pagrįstų abejonių dėl tų dokumentų autentiškumo, atitinkamų produktų kilmės statuso arba kitų šio priedėlio reikalavimų vykdymo.

2. Kai importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė pateikia prašymą atlikti paskesnį tikrinimą, ji grąžina EUR.1 judėjimo sertifikatą, sąskaitą faktūrą (jei ji pateikta) ir kilmės deklaraciją arba tų dokumentų kopijas eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinei ir prireikus nurodo prašymo atlikti tikrinimą priežastis. Kartu su prašymu atlikti tikrinimą siunčiami visi turimi dokumentai ir informacija, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad kilmės įrodyme pateikta informacija yra neteisinga.
3. Tikrinimą atlieka eksportuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė. Tuo tikslu ji turi teisę reikalauti pateikti bet kokius įrodymus ir atlikti bet kokius eksportuotojo apskaitos registru patikrinimus ar bet kokias kitas patikras, kurios, jos nuomone, yra būtinos.
4. Jei importuojančios Asocijuotosios Šalies muitinė, laukdama tikrinimo rezultatų, nusprendžia sustabdyti lengvatinių muitų tarifų taikymą atitinkamiems produktams, importuotojui leidžiama išleisti produktus, laikantis visų būtinų atsargumo priemonių.
5. Tikrinimo prašanti muitinė kuo skubiau informuojama apie jo rezultatus. Iš tų rezultatų turi būti aiškiai matyti, ar dokumentai yra autentiški, ar atitinkami produktai gali būti laikomi vienos iš Asocijuotųjų Šalių kilmės produktais ir ar jie atitinka kitus šio priedėlio reikalavimus.
6. Jei, kilus pagrįstų abejonių, per 10 mėnesių nuo prašymo atlikti tikrinimą pateikimo dienos negaunama atsakymo arba jei atsakyme nėra pakankamai informacijos, kad būtų galima nustatyti atitinkamo dokumento autentiškumą arba tikrąją produktų kilmę, tikrinimo prašanti muitinė atsisako suteikti teisę taikyti lengvatinius muitų tarifus, išskyrus išimtinėmis aplinkybėmis.

33 STRAIPSNIS

Tiekėjo deklaracijų tikrinimas

1. Tiekėjo deklaracijų arba ilgalaikių tiekėjo deklaracijų paskesnis tikrinimas gali būti atliekamas atsitiktine tvarka arba kai Asocijuotosios Šalies, kurioje į tas deklaracijas buvo atsižvelgta išduodant EUR.1 judėjimo sertifikata arba surašant kilmės deklaraciją, muitinė turi pagrįstų abejonių dėl tų dokumentų autentiškumo arba juose pateiktos informacijos teisingumo.

2. Taikant 1 dalį, Asocijuotosios Šalies muitinė grąžina tiekėjo deklaraciją arba ilgalaikę tiekėjo deklaraciją ir sąskaitas faktūras, pristatymo pranešimus ar kitus komercinius dokumentus, susijusius su prekėmis, kurioms deklaracija skirta, Asocijuotosios Šalies, kurioje buvo surašyta ta deklaracija, muitinei, nurodydama, jei reikia, esmines prašymo atlikti tikrinimą priežastis arba formą.

Kartu su prašymu atlikti paskesnį tikrinimą muitinė perduoda visus turimus dokumentus ir informaciją, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad tiekėjo deklaracijoje arba ilgalaikėje tiekėjo deklaracijoje pateikta informacija yra neteisinga.

3. Tikrinimą atlieka Asocijuotosios Šalies, kurioje buvo surašyta tiekėjo deklaracija arba ilgalaikė tiekėjo deklaracija, muitinė. Tuo tikslu ji turi teisę reikalauti pateikti bet kokius įrodymus ir atlikti bet kokius tiekėjo apskaitos registrų patikrinimus ar bet kokias kitas patikras, kurios, jos nuomone, yra būtinos.

4. Tikrinimo prašanti muitinė kuo skubiau informuojama apie jo rezultatus. Iš tų rezultatų turi būti aiškiai matyti, ar tiekėjo deklaracijoje arba ilgalaikėje tiekėjo deklaracijoje pateikta informacija yra teisinga ir pagal juos muitinei turi būti galima nustatyti, ar į tokią tiekėjo deklaraciją galima atsižvelgti išduodant EUR.1 judėjimo sertifikatą ar surašant kilmės deklaraciją ir kiek į ją galima atsižvelgti.

34 STRAIPSNIS

Sankcijos

Kiekviena Asocijuotoji Šalis numato taikyti baudžiamąsias, civilines arba administracines sankcijas už jos nacionalinės teisės aktų, susijusių su šiuo priedėliu, pažeidimus.

VII DALIS

ŠIO PRIEDĖLIO TAIKYMAS

35 STRAIPSNIS

San Marinas

Nedarant poveikio šio priedėlio 2 straipsnio taikymui, San Marino kilmės produktai pagal ES ir San Marino muitų sąjungos reikalavimus laikomi ES kilmės produktais.

36 STRAIPSNIS

Seuta ir Melilja

1. Šiame priedėlyje sąvoka ES neapima Seutos ir Meliljos.
2. Į Seutą arba Melilją importuojamiems Andoros kilmės produktams visais atžvilgiais taikomas toks pats muitų režimas, koks taikomas ES muitų teritorijos kilmės produktams pagal Akto dėl Ispanijos Karalystės ir Portugalijos Respublikos stojimo ir Sutarčių pritaikomųjų pataisų 2 protokolą¹. Pagal šį Susitarimą importuojamiems Seutos ir Meliljos kilmės produktams Andora taiko tokį patį muitų režimą, koks yra taikomas iš ES importuojamiems ir ES kilmės produktams.

¹ EB OL L 302, 1985 11 15, p. 23.

3. Taikant šio straipsnio 2 dalį, šis priedėlis Seutos ir Meliljos kilmės produktams taikomas *mutatis mutandis*, laikantis šio priedėlio V priede nustatytų specialiųjų sąlygų.

ŠIO PRIEDĖLIO II PRIEDO SĄRAŠO ĮVADINĖS PASTABOS

1 pastaba. Bendroji informacija

Sąraše išdėstytos sąlygos, kurias įvykdžius visi produktai laikomi pakankamai apdorotais ar perdirbtais, kaip tai suprantama šio priedėlio 4 straipsnyje. Yra keturių rūšių taisyklės, kurios skiriasi priklausomai nuo produkto:

- a) apdorojus ar perdirbus neviršijamas didžiausias leidžiamas kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekis;
- b) apdorojus ar perdirbus pagamintiems produktams taikoma 4 skaitmenų pozicija arba 6 skaitmenų subpozicija skiriasi nuo naudotoms medžiagoms taikomos 4 skaitmenų pozicijos arba 6 skaitmenų subpozicijos;
- c) atlikta konkreti apdorojimo ar perdirbimo operacija;
- d) vykdytas tik toje šalyje ar teritorijoje gautų tam tikrų medžiagų apdorojimas ar perdirbimas.

2 pastaba. Sąrašo struktūra

- 2.1. Pirmose dviejose sąrašo skiltyse aprašomas gautas produktas. 1 skiltyje nurodomas pozicijos arba skirsnio numeris, o 2 skiltyje pateikiamas prekių, priskiriamų tai pozicijai ar skirsniui, aprašymas. Greta kiekvieno pirmų dviejų skilčių įrašo 3 skiltyje nurodyta jam skirta taisyklė. 1 skiltyje tam tikrais atvejais prieš įrašą nurodytas simbolis „ex“ reiškia, kad 3 skiltyje nurodytos taisyklės taikomos tik 2 skiltyje nurodytai tos pozicijos daliai.
- 2.2. Kai 1 skiltyje yra sugrupuoti kelių pozicijų numeriai arba nurodytas skirsnio numeris ir todėl 2 skiltyje pateiktas nedetalizuotas produktų aprašymas, greta 3 skiltyje nurodyta taisyklė taikoma visiems produktams, kurie pagal Suderintą sistemą priskiriami to skirsnio pozicijoms arba 1 skiltyje sugrupuotoms pozicijoms.
- 2.3. Jei tai pačiai pozicijai priskiriamiems skirtingiems produktams taikomos skirtingos taisyklės, kiekvienoje įtraukoje pateikiamas tos pozicijos dalies, kuriai taikomos greta 3 skiltyje nurodytos taisyklės, aprašymas.
- 2.4. Kai 3 skiltyje pateikiamos dvi alternatyvios taisyklės, atskirtos jungtuku „arba“, eksportuotojas pats renkasi, kurią iš jų taikyti.

3 pastaba. Taisyklių taikymo pavyzdžiai

- 3.1. Šio priedėlio 4 straipsnis dėl kilmės statusą įgijusių produktų, naudojamų kitiems produktams gaminti, taikomas neatsižvelgiant į tai, ar kilmės statusas įgytas toje gamykloje, kurioje tie produktai naudojami, ar kitoje Asocijuotosios Šalies gamykloje.
- 3.2. Remiantis šio priedėlio 6 straipsniu, apdorojimo ar perdirbimo operacijų mastas turi būti didesnis nei tame straipsnyje išvardytų operacijų mastas. Jei taip nėra, prekėms negali būti taikomos lengvatos pagal lengvatinių muitų tarifų režimą, net jei tenkinamos sąraše išvardytos sąlygos.

Nedarant poveikio šio priedėlio 6 straipsnio taikymui, sąrašo taisyklėse apibrėžiamas būtinas minimalus apdorojimas ar perdirbimas – apdorojus arba perdirbus daugiau kilmės statusas taip pat suteikiamas, o apdorojus ar perdirbus mažiau, nesuteikiamas.

Taigi, jei taisyklėje numatyta, kad tam tikrame gamybos etape gali būti panaudota kilmės statuso neturinti medžiaga, kilmės statuso neturinčią medžiagą leidžiama panaudoti ankstesniame gamybos etape, bet kilmės statuso neturinčios medžiagos neleidžiama panaudoti vėlesniame etape.

Jei taisyklėje numatyta, kad tam tikrame gamybos etape negali būti panaudota kilmės statuso neturinti medžiaga, kilmės statuso neturinčias medžiagas leidžiama panaudoti ankstesniame gamybos etape, bet kilmės statuso neturinčias medžiagas neleidžiama panaudoti vėlesniame etape.

3.3. Nedarant poveikio 3.2 pastabos taikymui, jei taisyklėje nurodyta, kad gali būti panaudotos „bet kuriai pozicijai priskiriamos medžiagos“, gali būti naudojamos tai (toms) pačiai (-ioms) pozicijai (-oms) kaip ir produktas priskiriamos medžiagos, laikantis konkrečių apribojimų, kurie gali būti numatyti toje taisyklėje.

Tačiau frazė „gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, įskaitant ... pozicijai priskiriamas kitas medžiagas“ arba „gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, įskaitant tai pačiai pozicijai kaip ir produktas priskiriamas kitas medžiagas“ reiškia, kad gali būti panaudotos bet kuriai (-ioms) pozicijai (-oms) priskiriamos medžiagos, išskyrus medžiagas, kurios yra to paties aprašymo kaip ir sąrašo 2 skiltyje nurodytas produktas.

3.4. Kai sąrašė pateiktoje taisyklėje nurodyta, kad produktas gali būti pagamintas iš daugiau kaip vienos medžiagos, reiškia, kad gali būti panaudota viena ar daugiau medžiagų. Nėra privaloma panaudoti jas visas.

3.5. Jei sąrašė pateiktoje taisyklėje nurodyta, kad produktas turi būti pagamintas iš tam tikros medžiagos, ši sąlyga nedraudžia naudoti kitų medžiagų, dėl savo pobūdžio negalinčių atitikti taisyklės.

3.6. Jei sąrašė pateiktoje taisyklėje nurodyti du maksimalūs kilmės statuso neturinčių galimų naudoti medžiagų procentiniai dydžiai, tai tų procentinių dydžių negalima sumuoti. Kitaip tariant, maksimali visų panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė niekada negali būti didesnė už didžiausią iš nurodytų procentinių dydžių. Konkrečiai medžiagai taikomi procentiniai dydžiai negali būti viršyti.

4 pastaba. Bendros nuostatos dėl tam tikrų žemės ūkio prekių

- 4.1. 2401 pozicijai priskiriamos žemės ūkio prekės, išaugintos ir surinktos Asocijuotosios Šalies teritorijoje, yra laikomos tos Asocijuotosios Šalies teritorijos kilmės prekėmis, net jei jos išaugintos iš importuotų sėklų, svogūnėlių, šakniastiebių, auginių, skiepūglių, ūglių, žiedpumpurių ar kitų gyvų augalų dalių.

II PRIEDAS

APDOROJIMO AR PERDIRBIMO OPERACIJŲ, KURIAS REIKIA ATLIKTI SU KILMĖS STATUSO NETURINČIOMIS MEDŽIAGOMIS, KAD PAGAMINTAS PRODUKTAS ĮGYTŲ KILMĖS STATUSĄ, SĄRAŠAS

Pozicija (1)	Produkto aprašymas (2)	Apdorojimo ar perdirbimo operacijos, kurias atlikus kilmės statuso neturinčioms medžiagoms suteikiamas kilmės statusas (3)
ex 24 skirsnis	Tabakas ir perdirbti tabako pakaitalai, išskyrus toliau nurodytas prekes:	Gamyba iš bet kuriai pozicijai priskiriamų medžiagų, kai panaudotų 2401 pozicijai priskiriamų medžiagų masė sudaro ne daugiau kaip 30 % 24 skirsniumi priskiriamų panaudotų medžiagų bendros masės
2401	Neperdirbtas tabakas; tabako liekanos	Gamyba, kai panaudotos visos 2401 pozicijai priskiriamos medžiagos yra gautos tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje
2402	Cigarai, įskaitant cigarus su apipjaustytais galais, cigarilės ir cigaretės su tabaku arba tabako pakaitalais	Gamyba iš bet kuriai kitai pozicijai negu produktas priskiriamų medžiagų, išskyrus rūkomąjį tabaką, priskiriamą 2403 19 subpozicijai, kai panaudotų visų 2401 pozicijai priskiriamų medžiagų dalis, sudaranti ne mažiau kaip 10 % masės, yra gauta tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje
ex 2404	Gaminiai, skirti įkvėpti kaitinant ar kitais būdais, nesudeginant	Gamyba iš medžiagų, priskiriamų bet kuriai kitai pozicijai negu produktas ir 2403 pozicijai, kai panaudotų visų 2401 pozicijai priskiriamų medžiagų dalis, sudaranti ne mažiau kaip 10 % masės, yra gauta tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje

KILMĖS DEKLARACIJOS TEKSTAS

Kilmės deklaracija, kurios tekstas pateikiamas toliau, surašoma remiantis išnašomis. Tačiau išnašų teksto pateikti nereikia.

Tekstas bulgarų kalba

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ...⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ... преференциален произход⁽²⁾.

Tekstas ispanų kalba

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera no ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Tekstas čekų kalba

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Tekstas danų kalba

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Tekstas vokiečių kalba

Der Ausführer (Bevollmächtigungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Tekstas estų kalba

Kāesoleva dokumentīga hõlmatud toodete eksportija (tolli luba nr ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul, kui on selgelt näidatud teisiti.

Tekstas graikų kalba

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Tekstas angļu kalba

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Tekstas prancūzu kalba

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Tekstas kroatu kalba

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ...⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ...⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.

Tekstas italu kalba

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Tekstas latviu kalba

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas atļauja Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir preferenciāla izcelsme ...⁽²⁾.

Tekstas lietuvių kalba

Šiame dokumente išvardytų produktų eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės produktai.

Tekstas vengrų kalba

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő egyértelmű jelzés hiányában az áruk preferenciális ...⁽²⁾ származásúak.

Tekstas maltiečių kalba

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana Nru ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hliief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali ...⁽²⁾.

Tekstas nyderlandų kalba

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn⁽²⁾.

Tekstas lenkų kalba

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Tekstas portugalų kalba

O exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Tekstas rumunų kalba

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Tekstas slovėnų kalba

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št. ...⁽¹⁾), izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Tekstas slovakų kalba

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Tekstas suomių kalba

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa N:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

Tekstas švedų kalba

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

Tekstas katalonų kalba

L'exportador dels productes determinats en el present document (Autorització duanera no...⁽¹⁾) declara que, llevat que s'indiqui el contrari, aquests productes tenen l'origen preferencial ...⁽²⁾.

.....⁽³⁾

(Vieta ir data)

.....⁽⁴⁾

(Eksportuotojo parašas; be to, turi būti įskaitomai nurodytas deklaraciją pasirašiusio asmens vardas ir pavardė)

-
- (1) Jei kilmės deklaraciją surašo patvirtintas eksportuotojas, šioje vietoje turi būti įrašytas patvirtinto eksportuotojo leidimo numeris. Jei kilmės deklaraciją surašo ne patvirtintas eksportuotojas, žodžiai skliausteliuose turi būti praleidžiami arba vieta paliekama tuščia.
 - (2) Nurodoma produktų kilmės šalis. Jei kilmės deklaracija visiškai arba iš dalies susijusi su Seutos ir Meliljos kilmės produktais, eksportuotojas turi juos aiškiai nurodyti dokumente, kuriame surašoma deklaracija, naudodamas simbolį CM.
 - (3) Galima nenurodyti, jei ta informacija pateikiama pačiame dokumente.
 - (4) Jei nereikalaujama, kad eksportuotojas pasirašytų, nereikia nurodyti ir pasirašančio asmens vardo ir pavardės.

EUR.1 JUDĖJIMO SERTIFIKATO
IR PRAŠYMO IŠDUOTI EUR.1 JUDĖJIMO SERTIFIKATĄ PAVYZDŽIAI

SPAUSDINIMO NURODYMAI

1. Kiekvienos formos matmenys – 210 × 297 mm. leistinasis ilgio nuokrypis negali būti didesnis kaip – 5 mm arba 8 mm. Turi būti naudojamas nustatytų matmenų rašomasis baltos spalvos popierius, kurio sudėtyje nėra mechaninės plaušienos ir kuris sveria ne mažiau kaip 25 g/m². Jo fone turi būti atspausdinta žalios spalvos giljoširuotė, kad būtų įmanoma pastebėti, ar sertifikatas nėra kaip nors suklastotas mechaniniu ar cheminiu būdu.
2. Asocijuotųjų Šalių kompetentingos institucijos gali pasilikti teisę spausdinti formas pačios arba pavesti jas spausdinti įgaliotoms spaustuvėms. Pastaruoju atveju kiekvienoje formoje turi būti nurodomas toks įgaliojimas. Kiekvienoje formoje privalo būti nurodytas spaustuvės pavadinimas ir adresas arba skiriamasis spaustuvės atpažinimo ženklas. Jame taip pat turi būti išspausdinamas arba kitu būdu nurodomas serijos numeris, pagal kurį galima jį identifikuoti.

EUR.1 JUDEJIMO SERTIFIKATAS

1. Eksportuotojas (pavadinimas (vardas, pavardė), tikslus adresas, šalis)	EUR.1	Nr. A	000,000
Prieš pildydami šią formą, perskaitykite pastabas kitoje lapo pusėje.			
3. Gavėjas (pavadinimas (vardas, pavardė), tikslus adresas, šalis) (nurodyti neprivaloma)	2. Sertifikatas naudotinas lengvatinei prekybai tarp ir (įrašyti atitinkamas šalis, šalių grupes arba teritorijas)		
	4. Produktų kilmės vieta laikoma šalis, šalių grupė arba teritorija	5. Paskirties šalis, šalių grupė arba teritorija	
6. Informacija apie transportą (nurodyti neprivaloma)	7. Pastabos		
8. Prekės numeris; ženklai ir numeriai; pakuočių skaičius ir rūšis ⁽¹⁾ ; prekių aprašymas	9. Bruto masė (kg) arba kitas matavimo vienetas (litrai, m ³ ir kt.)	10. Sąskaitos faktūros (nurodyti neprivaloma)	
11. MUITINĖS PATVIRTINIMAS <i>Deklaracija patvirtinta</i> Eksporto dokumentas ⁽²⁾ Forma Nr. Data Muitinės įstaiga: Dokumentą išduodanti šalis arba teritorija: Antspaudas Vieta ir data: (Parašas)	12. EKSPORTUOTOJO DEKLARACIJA Aš, toliau pasirašęs asmuo, pareiškiu, kad pirmiau aprašytos prekės atitinka šio sertifikato išdavimo sąlygas. Vieta ir data: (Parašas)		
⁽¹⁾ Jei prekės nesupakuotos, nurodykite jų skaičių arba pažymėkite „nepakuotos prekės“.			
⁽²⁾ Pildykite tik jei to reikalaujama eksporto šalies arba teritorijos teisės aktuose.			

<p>13. PRAŠYMAS ATLIKTI PATIKRINIMĄ, skirtas</p>	<p>14. PATIKRINIMO REZULTATAI</p>
<p>Prašome patikrinti šio sertifikato autentiškumą ir tikslumą.</p> <p>.....</p> <p>(Vieta ir data)</p> <p>Antspaudas</p> <p>.....</p> <p>(Parašas)</p>	<p>Atlikus patikrinimą nustatyta, kad šis sertifikatas⁽¹⁾</p> <p>☐ išduotas nurodytoje muitinės įstaigoje ir kad jame pateikta informacija yra tiksli;</p> <p>☐ neatitinka autentiškumo ir tikslumo reikalavimų (žr. pridedamas pastabas).</p> <p>.....</p> <p>(Vieta ir data)</p> <p>Antspaudas</p> <p>.....</p> <p>(Parašas)</p> <p>.....</p> <p>⁽¹⁾ Tinkamą langelį pažymėti kryželiu (X).</p>

PRAŠYMAS IŠDUOTI EUR.1 JUDĖJIMO SERTIFIKATĄ

1. Eksportuotojas (pavadinimas (vardas, pavardė), tikslus adresas, šalis)	EUR.1 Nr. A 000,000		
	Prieš pildydami šią formą, perskaitykite pastabas kitoje lapo pusėje.		
3. Gavėjas (pavadinimas (vardas, pavardė), tikslus adresas, šalis) (nurodyti neprivaloma)	2. Prašymas išduoti sertifikatą, skirtą lengvatinei prekybai tarp <div style="text-align: center; padding: 5px;">ir</div> (įrašyti atitinkamas šalis, šalių grupes arba teritorijas)		
	4. Produktų kilmės vieta laikoma šalis, šalių grupė arba teritorija	5. Paskirties šalis, šalių grupė arba teritorija	
6. Informacija apie transportą (nurodyti neprivaloma)	7. Pastabos		
8. Prekės numeris; ženklai ir numeriai; pakuočių skaičius ir rūšis ⁽¹⁾ ; prekių aprašymas	9. Bruto masė (kg) arba kitas matavimo vienetas (litrai, m ³ ir kt.)	10. Sąskaitos faktūros (nurodyti neprivaloma)	
⁽¹⁾ Jei prekės nesupakuotos, nurodykite jų skaičių arba pažymėkite „nepakuotos prekės“.			

EKSPORTUOTOJO DEKLARACIJA

Aš, toliau pasirašęs kitoje lapo pusėje aprašytų prekių eksportuotojas,

PAREIŠKIU, kad prekės atitinka pridedamo sertifikato išdavimo sąlygas;

NURODAU aplinkybes, dėl kurių tos prekės atitinka pirmiau nurodytas sąlygas:

.....
.....
.....
.....

PATEIKIU šiuos deklaraciją papildančius dokumentus⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

ĮSIPAREIGOJU atitinkamų institucijų prašymu pateikti visus patvirtinamuosius įrodymus, kurių gali prireikti toms institucijoms išduodant pridedamą sertifikatą, ir įsipareigoju, jei reikia, sutikti, kad tos institucijos atliktų bet kokius mano sąskaitų ir kitoje lapo pusėje aprašytų prekių gamybos procesų patikrinimus;

PRAŠAU išduoti pridedamą toms prekėms skirtą sertifikatą.

.....
(Vieta ir data)

.....
(Parašas)

-
- ⁽¹⁾ Tokius kaip importo dokumentai, judėjimo sertifikatai, sąskaitos faktūros, gamintojo deklaracijos ir kt., susiję su gamyboje naudojamais produktais arba prekėmis, kurios reeksportuojamos tokios pat būklės.

SU SEUTOS IR MELILJOS KILMĖS PRODUKTAIS
SUSIJUSIOS SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

VIENINTELIS STRAIPSNIS

1. Jei toliau nurodyti produktai atitinka šio priedėlio 13 straipsnyje nustatytą nekeitimo taisyklę, jie laikomi:

1) Seutos ir Meliljos kilmės produktais:

a) tik Seutoje ir Meliljoje gauti produktai;

b) Seutoje ir Meliljoje gauti produktai, kuriems pagaminti buvo panaudoti kiti nei tik Seutoje ir Meliljoje gauti produktai, jei:

i) produktai buvo pakankamai apdoroti ar perdirbti, kaip tai suprantama šio priedėlio 4 straipsnyje, arba

ii) produktai yra Andoros arba ES kilmės, su sąlyga, kad jų apdorojimo ar perdirbimo operacijų mastas yra didesnis nei šio priedėlio 6 straipsnyje nurodytų operacijų mastas;

- 2) Andoros kilmės produktais:
 - a) tik Andoroje gauti produktai;
 - b) Andoroje gauti produktai, kuriems pagaminti buvo panaudoti kiti nei tik Andoroje gauti produktai, jei:
 - i) produktai buvo pakankamai apdoroti ar perdirbti, kaip tai suprantama šio priedėlio 4 straipsnyje, arba
 - ii) produktai yra Seutos ir Meliljos arba ES kilmės, su sąlyga, kad jų apdorojimo ar perdirbimo operacijų mastas yra didesnis nei šio priedėlio 6 straipsnyje nurodytų operacijų mastas.

2. Seuta ir Melilja laikomos viena teritorija.

3. Eksportuotojas arba jo įgaliotasis atstovas EUR.1 judėjimo sertifikatų 2 langelyje arba kilmės deklaracijose įrašo eksportuojančios Asocijuotosios Šalies pavadinimą ir „Seuta ir Melilja“. Be to, jei tai Seutos ir Meliljos kilmės produktai, tai nurodoma EUR.1 judėjimo sertifikatų 4 langelyje arba kilmės deklaracijose.

4. Ispanijos muitinė yra atsakinga už šio priedėlio taikymą Seutoje ir Meliljoje.

TIEKĖJO DEKLARACIJA

Tiekėjo deklaracija, kurios tekstas pateikiamas toliau, surašoma vadovaujantis išnašomis. Tačiau išnašų teksto pateikti nereikia.

TIEKĖJO DEKLARACIJA

skirta prekėms, kurios buvo apdorotos ar perdirbtos Asocijuotojoje Šalyje,
bet neįgijo lengvatinės kilmės statuso

Aš, toliau pasirašęs prekių, nurodytų šioje prie sąskaitos faktūros, pristatymo pranešimo ar bet kurio kito komercinio dokumento pridėtoje tiekėjo deklaracijoje, tiekėjas, pareiškiu, kad:

1. Tiekiamoms prekėms pagaminti [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] buvo panaudotos šios [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] kilmės statuso neturinčios medžiagos:

Tiekiamų prekių aprašymas ⁽¹⁾	Panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų aprašymas	Panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų SS pozicija ⁽²⁾	Panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė ⁽²⁾⁽³⁾
Iš viso:			

2. Visų kitų medžiagų, panaudotų [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] gaminant tiekiamas prekes, kilmės vieta yra [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)].
3. Toliau nurodytos prekės buvo apdorotos arba perdirbtos ne [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] pagal Susitarimo, kuriuo steigiama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Andoros Kunigaikštystės ir San Marino Respublikos, kiekvienos kaip atskiros Šalies, asociacija, Andoros protokolo 1 priedėlio 12 straipsnį, atitinkamai, ir ten įgijo šią bendrą pridėtinę vertę:

Tiekiamų prekių aprašymas	Bendra pridėtinė vertė, įgyta ne [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] ⁽⁴⁾
	(Vieta ir data)
	(Tiekėjo adresas ir parašas; be to, turi būti įskaitomai nurodytas deklaraciją pasirašiusio asmens vardas ir pavardė)

-
- (1) Jei sąskaitoje faktūroje, pristatymo pranešime ar bet kuriame kitame komerciniame dokumente, prie kurio pridedama tiekėjo deklaracija, nurodytos įvairių rūšių prekės arba prekės, kurių sudėtyje esančių kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekis skiriasi, tiekėjas turi jas aiškiai atskirti.
 - (2) Šioje skiltyje prašoma informacija turėtų būti pateikiama tik tuo atveju, jei ji būtina.
 - (3) „Panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė“ – panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų muitinė vertė importo metu arba, jei ji nežinoma ir negali būti nustatyta, pirmoji galima nustatyti kaina, sumokėta už kilmės statuso neturinčias medžiagas [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)]. Nurodoma kiekvienos kilmės statuso neturinčios medžiagos, panaudotos gaminant skiltyje „Tiekiamų prekių aprašymas“ nurodytų prekių vieneta, tiksli vertė.
 - (4) „Bendra pridėtinė vertė, įgyta ne“ – visos ne [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] patirtos sąnaudos, įskaitant visų ten panaudotų medžiagų vertę. Nurodoma tiksli bendra pridėtinė vertė, įgyta ne [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)], gaminant skiltyje „Tiekiamų prekių aprašymas“ nurodytų prekių vieneta.

ILGALAIKĖ TIEKĖJO DEKLARACIJA

Tiekėjo deklaracija, kurios tekstas pateikiamas toliau, surašoma vadovaujantis išnašomis. Tačiau išnašų teksto pateikti nereikia.

ILGALAIKĖ TIEKĖJO DEKLARACIJA

skirta prekėms, kurios buvo apdorotos ar perdirbtos Asocijuotojoje Šalyje,
bet neįgijo lengvatinės kilmės statuso

Aš, toliau pasirašęs prekių, nurodytų šioje prie sąskaitos faktūros, pristatymo pranešimo ar bet kurio kito komercinio dokumento pridedamoje ilgalaikėje tiekėjo deklaracijoje, kurios reguliariai tiekiamos ⁽¹⁾, tiekėjas, pareiškiu, kad:

1. Tiekiamoms prekėms pagaminti [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] buvo panaudotos šios [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] kilmės statuso neturinčios medžiagos:

Tiekiamų prekių aprašymas ⁽²⁾	Panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų aprašymas	Panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų SS pozicija ⁽³⁾	Panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė ⁽³⁾⁽⁴⁾
Iš viso:			

2. Visų kitų medžiagų, panaudotų [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] gaminant tiekiamas prekes, kilmės vieta yra [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)].
3. Toliau nurodytos prekės buvo apdorotos arba perdirbtos ne [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] pagal Susitarimo, kuriuo steigiama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Andoros Kunigaikštystės ir San Marino Respublikos, kiekvienos kaip atskiros Šalies, asociacija, Andoros protokolo 1 priedėlio 12 straipsnį, atitinkamai, ir ten įgijo šią bendrą pridėtinę vertę:

Tiekiamų prekių aprašymas	Bendra pridėtinė vertė, įgyta ne [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)] ⁽⁵⁾

Ši ilgalaikė tiekėjo deklaracija galioja visoms vėlesnėms tiekiamų prekių siuntoms, išsiųstoms nuo..... iki⁽⁶⁾

Aš, toliau pasirašęs prekių tiekėjas, įsipareigoju nedelsdamas informuoti⁽¹⁾, jei ši ilgalaikė tiekėjo deklaracija nebegalioja

(Vieta ir data)
(Tiekėjo adresas ir parašas; be to, turi būti įskaitomai nurodytas deklaraciją pasirašiusio asmens vardas ir pavardė)

-
- (1) Kliento pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas.
 - (2) Jei sąskaitoje faktūroje, pristatymo pranešime ar bet kuriame kitame komerciniame dokumente, prie kurio pridedama deklaracija, nurodytos įvairių rūšių prekės arba prekės, kurių sudėtyje esančių kilmės statuso neturinčių medžiagų kiekis skiriasi, tiekėjas turi jas aiškiai atskirti.
 - (3) Šiose skiltyse prašoma informacija turėtų būti pateikiama tik tuo atveju, jei ji būtina.
 - (4) „Panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė“ – panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų muitinė vertė importo metu arba, jei ji nežinoma ir negali būti nustatyta, pirmoji galima nustatyti kaina, sumokėta už kilmės statuso neturinčias medžiagas [nurodyti atitinkamos (-ų) Asocijuotosios (-ųjų) Šalies (-ių) pavadinimą (-us)]. Nurodoma kiekvienos kilmės statuso neturinčios medžiagos, panaudotos gaminant skiltyje „Tiekiamų prekių aprašymas“ nurodytų prekių vieneta, tiksli vertė.
 - (5) „Bendra pridėtinė vertė, įgyta ne“ – visos ne [nurodyti atitinkamos Asocijuotosios Šalies pavadinimą] patirtos sąnaudos, įskaitant visų ten panaudotų medžiagų vertę. Nurodoma tiksli bendra pridėtinė vertė, įgyta ne [nurodyti atitinkamos Asocijuotosios Šalies pavadinimą], gaminant skiltyje „Tiekiamų prekių aprašymas“ nurodytų prekių vieneta.
 - (6) Įrašyti datas. Ilgalaikės tiekėjo deklaracijos galiojimo laikotarpis paprastai neturėtų viršyti 24 mėnesių, atsižvelgiant į Asocijuotosios Šalies, kurioje surašoma ilgalaikė tiekėjo deklaracija, muitinės nustatytas sąlygas.

ADMINISTRACINIŲ INSTITUCIJŲ SAVITARPIO PAGALBA
MUITINIŲ VEIKLOS SRITYJE

1 STRAIPSNIS

Apibrėžtys

Šiame priedėlyje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) muitų teisės aktai – Asocijuotosios Šalies teritorijoje taikomos teisinės ar norminės nuostatos, kuriomis reglamentuojamas prekių importas, eksportas, tranzitas ir jų pateikimas bet kuriam kitam muitų režimui ar muitinės procedūrai įforminti, įskaitant draudžiamąsias, ribojamąsias ir kontrolės priemones;
- b) prašymą pateikusi institucija – šiam tikslui Asocijuotosios Šalies paskirta kompetentinga administracinė institucija, kuri pateikia prašymą suteikti pagalbą pagal šį priedėlį;
- c) institucija, kuriai pateiktas prašymas, – šiam tikslui Asocijuotosios Šalies paskirta kompetentinga administracinė institucija, kuri gauna prašymą suteikti pagalbą pagal šį priedėlį;
- d) informacija – bet kokio formato, įskaitant elektroninį, duomenys, dokumentas, atvaizdas, ataskaita, pranešimas ar patvirtinta kopija, apdoroti arba neapdoroti, kurių analizė atlikta arba neatlikta;

- e) asmuo – fizinis arba juridinis asmuo;
- f) asmens duomenys – informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė yra nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti;
- g) veiksmas, kuriuo pažeidžiami muitų teisės aktai, – muitų teisės aktų pažeidimas ar bandymas juos pažeisti.

2 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Asocijuotosios Šalys pagal savo kompetenciją padeda viena kitai šiame priedėlyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, siekdamas užtikrinti, kad muitų teisės aktai būtų taikomi tinkamai, visų pirma užkirsdamas kelią veiksams, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, juos tirdamos ir su jais kovodamos.
2. Šiame priedėlyje numatyta pagalba muitinių veiklos srityje teikiama bet kuriai Asocijuotosios Šalies administracinei institucijai, kompetentingai taikyti šį priedėlį. Ta pagalba nedaro poveikio savitarpio pagalbą baudžiamosiose bylose reglamentuojančioms nuostatomis ir neapima informacijos, gautos pagal įgaliojimus, kuriais naudojamosi teisminės institucijos prašymu, išskyrus atvejus, kai ta teisminė institucija leidžia tokią informaciją perduoti.
3. Šis priedėlis netaikomas pagalbai muitams, mokesčiams ar baudoms išieškoti.

3 STRAIPSNIS

Pagalbos teikimas pagal prašymą

1. Prašymą pateikusios institucijos prašymu institucija, kuriai pateiktas prašymas, pateikia jai visą aktualią informaciją, kuri gali leisti jai užtikrinti, kad muitų teisės aktai būtų taikomi tinkamai, be kita ko, informaciją apie pastebėtą ar planuojamą veiklą, kuri yra arba gali būti laikoma veiksmis, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai.
2. Prašymą pateikusios institucijos prašymu institucija, kuriai pateiktas prašymas, jai praneša, ar:
 - a) iš vienos Asocijuotosios Šalies teritorijos eksportuotos prekės buvo tinkamai importuotos į kitos Asocijuotosios Šalies teritoriją, ir, kai tinkama, nurodo toms prekėms taikytą muitinės procedūrą;
 - b) į vienos Asocijuotosios Šalies teritoriją importuotos prekės buvo tinkamai eksportuotos iš kitos Asocijuotosios Šalies teritorijos, ir, kai tinkama, nurodo toms prekėms taikytą muitinės procedūrą.
3. Prašymą pateikusios institucijos prašymu institucija, kuriai pateiktas prašymas, laikydamosi savo teisinių ar norminių nuostatų, imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų specialią priežiūrą:
 - a) asmenų, kurie, kaip galima pagrįstai manyti, dalyvauja ar dalyvavo veiksmuose, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai;

- b) prekių, kurios yra arba gali būti vežamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog jas ketinama naudoti atliekant veiksmus, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai;
- c) vietų, kuriose prekių atsargos yra arba galėtų būti saugomos ar surenkamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog tas prekes ketinama naudoti atliekant veiksmus, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai;
- d) transporto priemonių, kurios yra arba gali būti naudojamos taip, kad galima pagrįstai manyti, jog tas transporto priemones ketinama naudoti atliekant veiksmus, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai.

4 STRAIPSNIS

Spontaniška pagalba

Jeigu Asocijuotosios Šalys mano, kad tokia pagalba reikalinga tinkamam muitų teisės aktų taikymui užtikrinti, jos savo iniciatyva ir laikydamosi savo atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų padeda viena kitai – teikia gautą informaciją, susijusią su įvykdyta, planuojama arba vykdoma veikla, kuri yra arba panašu, kad gali būti laikoma veiksmais, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, ir kuri gali dominti kitą Asocijuotąją Šalį. Pateikiant tokią informaciją visų pirma nurodomi:

- a) asmenys, prekės ir transporto priemonės, ir
- b) naujos priemonės ar būdai, naudojami atliekant veiksmus, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai.

5 STRAIPSNIS

Prašymų suteikti pagalbą forma ir turinys

1. Prašymai pagal šį priedėlį teikiami raštu popieriniu arba elektroniniu formatu. Kartu su prašymais teikiami dokumentai, būtini tokiems prašymams vykdyti. Skubiais atvejais institucija, kuriai teikiamas prašymas, gali priimti ir žodinius prašymus, tačiau prašymą pateikusi institucija turi juos nedelsdama patvirtinti raštu.

2. Pagal 1 dalį teikiamuose prašymuose nurodoma ši informacija:
 - a) prašymą teikiančios institucijos identifikavimo duomenys ir atsakingo pareigūno, kuris būtų kontaktinis asmuo dėl prašymo, tapatybė;
 - b) informacija apie prašomą pagalbą ir (arba) tokios pagalbos rūšis;
 - c) prašymo objektas ir priežastis;
 - d) taikomi įstatymai, kiti teisės aktai ir kiti teisiniai aspektai;
 - e) kuo tikslesnė ir išsamesnė informacija apie prekes arba asmenis, dėl kurių prašoma atlikti tyrimą;
 - f) susijusių faktų ir jau atliktų tyrimų santrauka, ir
 - g) bet kokia papildoma turima informacija, galinti padėti institucijai, kuriai pateiktas prašymas suteikti pagalbą, atsakyti į tą prašymą.

3. Prašymai pagal 1 dalį teikiami oficialiaja institucijos, kuriai teikiamas prašymas, kalba ar tai institucijai priimtina kalba. Anglų kalba pateikti prašymai priimami visada. Reikalavimas teikti prašymus pagal 1 dalį oficialiaja institucijos, kuriai teikiamas prašymas, kalba ar tai institucijai priimtina kalba netaikomas dokumentams, kurie pridedami prie prašymo pagal 1 dalį.

4. Jeigu šiame priedėlyje nurodytas prašymas neatitinka 1–3 dalyse nustatytų formalių reikalavimų, institucija, kuriai pateiktas prašymas, gali prašyti jį pataisyti ar papildyti. Gali būti nurodyta imtis atsargumo priemonių, kol toks pataisymas ar papildymas bus atliktas.

6 STRAIPSNIS

Prašymų vykdymas

1. Kad įvykdytų prašymą suteikti pagalbą, institucija, kuriai pateiktas prašymas, neviršydamą savo kompetencijos ir turimų išteklių, imasi veiksmų, lyg veiktų savo iniciatyva arba paprašyta kitos tos pačios Asocijuotosios Šalies institucijos, ir pateikia jos jau turimą informaciją, atlieka atitinkamus tyrimus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti. Ši nuostata taip pat taikoma visoms kitoms institucijoms, kurioms persiūnčia prašymą institucija, kuriai pateiktas prašymas, kai pastaroji negali veikti savarankiškai.

2. Prašymai suteikti pagalbą vykdomi laikantis Asocijuotosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teisinių ar norminių nuostatų.

7 STRAIPSNIS

Informacijos teikimo forma

1. Institucija, kuriai pateiktas prašymas, tyrimų rezultatus prašymą pateikusiai institucijai teikia raštu kartu su susijusiais dokumentais, patvirtintomis kopijomis ar kita medžiaga. Tokia informacija gali būti teikiama elektroniniu formatu.
2. Dokumentų originalai, atsižvelgiant į kiekvienos Asocijuotosios Šalies teisinius apribojimus, perduodami tik prašymą pateikusiai institucijos prašymu tais atvejais, kai patvirtintų kopijų nepakanka. Prašymą pateikusi institucija tuos dokumentų originalus grąžina kuo anksčiau.
3. Institucija, kuriai pateiktas prašymas, pagal 2 dalį pateikia prašymą pateikusiai institucijai informaciją, susijusią su jos teritorijoje esančių oficialių įstaigų išduotų ar patvirtintų dokumentų, kuriais grindžiama prekių deklaracija, autentiškumu.

8 STRAIPSNIS

Vienos Asocijuotosios Šalies pareigūnų buvimas kitos Asocijuotosios Šalies teritorijoje

1. Gavę kitos Asocijuotosios Šalies sutikimą ir laikydamiesi tos kitos Asocijuotosios Šalies nustatytų sąlygų, tinkamai įgalioti Asocijuotosios Šalies pareigūnai gali atvykti į institucijos, kuriai pateiktas prašymas, arba bet kurios kitos atitinkamos institucijos, kaip nurodyta šio priedėlio 6 straipsnio 1 dalyje, patalpas, kad gautų informacijos, susijusios su veikla, kuri yra arba gali būti laikoma veiksmais, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, ir reikalingos prašymą pateikusiai institucijai šio priedėlio taikymo tikslais.

2. Gavę kitos Asocijuotosios Šalies sutikimą ir laikydamiesi tos kitos Asocijuotosios Šalies nustatytų sąlygų, tinkamai įgalioti Asocijuotosios Šalies pareigūnai gali dalyvauti tyrimuose, atliekamuose tos kitos Asocijuotosios Šalies teritorijoje.

3. 2 dalyje nurodyti pareigūnai kitos Asocijuotosios Šalies teritorijoje gali būti tik patarėjų teisėmis ir tuo tikslu tie pareigūnai:

- a) turi galėti bet kuriuo metu pateikti savo oficialių pareigų įrodymą;
- b) negali vilkėti uniformų ir nešiotis ginklų, ir
- c) turi būti apsaugoti taip pat kaip ir kitos Asocijuotosios Šalies pareigūnai pagal jos teritorijoje galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus.

9 STRAIPSNIS

Įteikimas ir pranešimas

1. Prašymą pateikusios institucijos prašymu institucija, kuriai pateiktas prašymas, laikydamasi savo įstatymų ir kitų teisės aktų, imasi visų reikiamų priemonių, kad adresatui, gyvenančiam arba įsisteigusiam institucijos, kuriai pateiktas prašymas, valstybės teritorijoje, įteiktų visus prašymą pateikusios institucijos parengtus dokumentus ir praneštų apie visus jos priimtus sprendimus, patenkančius į šio priedėlio taikymo sritį.

2. Prašymai įteikti dokumentus arba pranešti apie sprendimus teikiami raštu oficialiąja institucijos, kuriai pateiktas prašymas, kalba arba tai institucijai priimtina kalba.

10 STRAIPSNIS

Automatiniai ir išankstiniai informacijos mainai

1. Abipusiu susitarimu pagal šio priedėlio 15 straipsnį Asocijuotosios Šalys gali:
 - a) automatiškai keisti informacija, kuriai taikomas šis priedėlis;
 - b) keisti konkrečia informacija prieš atvežant siuntas į kitos Asocijuotosios Šalies teritoriją.
2. Kad galėtų vykdyti 1 dalyje nurodytus informacijos mainus, Asocijuotosios Šalys nustato tvarką, susijusią su informacijos, kuria jos nori keisti, rūšimi, formatu ir perdavimo dažnumu.

11 STRAIPSNIS

Pareigos suteikti pagalbą išimtyms

1. Teikti pagalbą pagal šį priedėlį gali būti atsisakoma arba ji gali būti teikiama tik įvykdžius tam tikras sąlygas ar reikalavimus, jei, Asocijuotosios Šalies nuomone, teikiant tokią pagalbą:
 - a) tikėtina, kad būtų pažeistas Andoros arba ES valstybės narės, kurios prašoma suteikti pagalbą, suverenitetas;

- b) tikėtina, kad būtų pakenkta viešajai tvarkai, visuomenės saugumui ar kitiems esminiams interesams, visų pirma šio priedėlio 12 straipsnio 5 dalyje nurodytais asmens duomenų perdavimo atvejais, arba
- c) būtų atskleista pramoninė, komercinė ar profesinė paslaptis.

2. Institucija, kuriai pateiktas prašymas, gali atidėti pagalbos teikimą, jeigu tokia pagalba galėtų trukdyti atliekamam tyrimui, teisminiam persekiojimui arba teismo procesui. Tokiu atveju institucija, kuriai pateiktas prašymas, konsultuojasi su prašymą pateikusia institucija, kad nuspręstų, ar pagalba gali būti teikiama institucijos, kuriai pateiktas prašymas, reikalaujamomis sąlygomis.

3. Jeigu prašymą teikianti institucija prašo pagalbos, kurios ji pati paprašyta suteikti negalėtų, prašyme suteikti pagalbą ji atkreipia į tai dėmesį. Tuomet institucija, kuriai pateiktas prašymas, pati sprendžia, kaip atsakyti į tokį prašymą.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais institucija, kuriai pateiktas prašymas, nedelsdama pateikia savo sprendimą ir jo motyvus prašymą pateikusiai institucijai.

12 STRAIPSNIS

Informacijos mainai ir konfidencialumas

- 1. Pagal šį priedėlį gauta informacija naudojama tik šiame priedėlyje nustatytais tikslais.

2. Laikoma, kad pagal šį priedėlį gauta informacija administraciniuose ar teismo procesuose, vykdomuose dėl veiksmų, kuriais pažeidžiami muitų teisės aktai, naudojama šio priedėlio tikslais. Todėl Asocijuotosios Šalys informaciją, kurią gavo, ir dokumentus, su kuriais susipažino, kaip numatyta šiame priedėlyje, gali naudoti kaip įrodymus savo protokoluose, ataskaitose, liudytojų parodymuose, teismo procesuose ir kaltinimuose. Institucija, kuriai pateiktas prašymas, gali nustatyti sąlygą, kad informacija ar prieiga prie dokumentų suteikiama tik jai pranešus apie tokį naudojimą.
3. Kai viena Asocijuotoji Šalis pagal šį priedėlį gautą informaciją nori naudoti kitiems nei šiame priedėlyje nustatytiems tikslams, ji turi iš anksto gauti rašytinį informaciją pateikusių institucijos sutikimą. Informacija tiems tikslams naudojama laikantis tos institucijos nustatytų apribojimų.
4. Pagal šį priedėlį bet kuria forma perduota informacija laikoma konfidencialia arba riboto naudojimo, atsižvelgiant į kiekvienoje Asocijuotojoje Šalyje taikytinus įstatymus ir kitus teisės aktus. Tokiai informacijai taikoma pareiga saugoti profesinę paslaptį ir ji saugoma taip, kaip pagal taikytinus gaunančiosios Asocijuotosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus saugoma panaši informacija. Tuo tikslu Asocijuotosios Šalys viena kitai praneša apie taikytinus savo įstatymus ir kitus teisės aktus.
5. Asmens duomenys gali būti perduodami tik laikantis tokius asmens duomenis teikiančios Asocijuotosios Šalies duomenų apsaugos taisyklių. Asocijuotoji Šalis praneša kitai Asocijuotajai Šaliai apie savo atitinkamas duomenų apsaugos taisykles ir prireikus deda visas pastangas, kad susitartų dėl papildomų apsaugos priemonių.

13 STRAIPSNIS

Ekspertai ir liudytojai

Institucija, kuriai pateiktas prašymas, gali įgalioti savo pareigūnus, neviršijant suteiktų įgaliojimų, būti ekspertais arba liudytojais teismo ar administraciniuose procesuose, susijusiuose su klausimais, kuriems taikomas šis priedėlis, ir pateikti tokius daiktinius įrodymus, dokumentus arba patvirtintas jų kopijas, kurių tuose procesuose gali prireikti. Šaukime atvykti į teismą privalo būti nurodyta, į kurias teismines ar administracines institucijas pareigūnas turi atvykti, kokia byla nagrinėjama ir pagal kokį statusą (pareigas ar kvalifikaciją) pareigūnas turi būti apklausiamas.

14 STRAIPSNIS

Pagalbos išlaidos

1. Laikydamosi 2 ir 3 dalių, Asocijuotosios Šalys atsisako kelti viena kitai reikalavimus dėl išlaidų, patirtų taikant šį priedėlį, kompensavimo.
2. Išlaidas ir išmokas ekspertams, liudytojams, vertėjams žodžiu ir vertėjams raštu, išskyrus valstybės tarnautojus, tinkamu būdu padengia prašymą pateikusios institucijos Asocijuotoji Šalis.
3. Jei prašymui suteikti pagalbą įvykdyti reikia ypatingų išlaidų, Asocijuotosios Šalys nustato sąlygas, kuriomis prašymas suteikti pagalbą turi būti vykdomas, ir tokių išlaidų padengimo tvarką.

15 STRAIPSNIS

Įgyvendinimas

1. Šį priedėlį įgyvendinti pavedama paskirtajai Andoros muitinei ir Europos Komisijos kompetentingoms tarnyboms bei atitinkamais atvejais ES valstybių narių muitinėms. Jos sprendžia dėl visų šio priedėlio įgyvendinimo praktinių priemonių ir tvarkos, atsižvelgdamos į taikytinus savo įstatymus ir kitus teisės aktus, visų pirma dėl asmens duomenų apsaugos.
2. Asocijuotosios Šalys informuoja viena kitą apie išsamias įgyvendinimo priemones, kurias kiekviena Asocijuotoji Šalis priima pagal šį priedėlį, visų pirma apie tinkamai įgaliotas tarnybas ir pareigūnus, paskirtus kompetentingais siųsti ir gauti šiame priedėlyje numatytus pranešimus, ir dėl jų konsultuojasi tarpusavyje.
3. ES atveju šio priedėlio nuostatomis nedaromas poveikis Europos Komisijos kompetentingų tarnybų ir ES valstybių narių muitinių keitimuisi pagal šį priedėlį gauta informacija.

16 STRAIPSNIS

Kiti susitarimai

Šio priedėlio nuostatos yra viršesnės už bet kurį susitarimą dėl savitarpio administracinės pagalbos muitinių veiklos srityje, kuris buvo arba gali būti sudarytas tarp pavienių ES valstybių narių ir Andoros, jeigu tokio susitarimo nuostatos nesuderinamos su šio priedėlio nuostatomis.

17 STRAIPSNIS

Konsultacijos

Asocijuotosios Šalys dėl šio priedėlio aiškinimo ir įgyvendinimo konsultuojasi tarpusavyje, siekdamos atitinkamą klausimą išspręsti Muitinių bendradarbiavimo pakomitetyje.

BENDROJO SUSITARIMO 80 STRAIPSNIO 7 DALYJE NURODYTAS SĄRAŠAS

1. Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinė komisija, nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 883/2004¹.
2. Europos audito priežiūros įstaigų komitetas, įsteigtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 537/2014².
3. Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1971³.
4. Profesinių kvalifikacijų pripažinimo koordinatorių grupė, sudaryta Komisijos sprendimu 2007/172/EB⁴.

¹ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (ES OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

² 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2005/909/EB (ES OL L 158, 2014 5 27, p. 77).

³ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1971, kuriuo įsteigiama Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija (BEREC) ir BEREC paramos agentūra (BEREC biuras), iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/2120 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1211/2009 (ES OL L 321, 2018 12 17, p. 1).

⁴ 2007 m. kovo 19 d. Komisijos sprendimas, kuriuo įsteigiama profesinių kvalifikacijų pripažinimo koordinatorių grupė (ES OL L 79, 2007 3 20, p. 38).

BENDROJO SUSITARIMO 62 STRAIPSNIO 1 DALIES KETVIRTOJE PASTRAIPOJE
NURODYTOS ES KOVOS SU SUKČIAVIMU NUOSTATOS

1. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371¹:
 - a) 3 straipsnis. Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas;
 - b) 4 straipsnis. Kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios nusikalstamos veikos;
 - c) 5 straipsnis. Kurstymas, pagalba ir bendrininkavimas bei kėsanimasis;
 - d) 6 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė;
 - e) 7 straipsnis. Sankcijos fiziniams asmenims;
 - f) 9 straipsnis. Sankcijos juridiniams asmenims;
 - g) 12 straipsnis. Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų senatis.

¹ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (ES OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

2. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹:

a) 7 straipsnis. Tyrimų tvarka.

¹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (ES OL L 248, 2013 9 18, p. 1).